VI. évfolyam. Pécs, 1878. november 30-án 48-ik szám.

Előfizetési dij:
Postán vagy Pécsett házhoz küldve: egész évre 5 ft., félévre 2 frt. 50 kr., negyed évre 1 ft. 25 kr. egyes szám 10 kr. Megjelenik minden szombaton. Egyes számok kaphatók Weidinger N. könyvkeresk. (Széchényi tér).

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:
Egy öt-hasábos petit sor egyszeri megjelenéséért 8 krt többszöri megjelenésnél árleengedés adatik. Minden hirdetés után 30 kr. bélyeg dij fizetendő. A nyilt tér 1 petit sora 10 kr. A hirdetési dij előre fizetendő.

Szerkesztői iroda:
Ferenczieк utczája 22.sz.I emelet.
Kéziratok vissza nem küldetnek

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők. Előfizethetni helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városházi épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, és Fesztl Károly úr könyvkötő üzletében, Király utca (nemzeti casinó épület), valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Kiadó hivatal:
Taizs Mihály nyomdájában
Majláth-tér 2. szám alatt.

Helyzetünkhez.

A válaszfelirati vita a magyar országgyülés alsó házában oly terjedelmet vett, mely megfelel a napi kérdés fontosságának; bármennyi idejébe került is az országnak és noha nincs kilátás arra, hogy az érdekhajhász mameluksereg megtérve s bünbánólag akként vesse túlszámú szavazatát a mérlegbe, mely a haza kivánalmainak megfeleljen, noha előre látható, hogy a felirati bizottságnak indokolásával ellentétben lévő horvát-szláv irányú javaslata lesz a többség által elfogadva és hogy ennél fogva megmarad a Tisza-ministerium, melynek eljárását a horvát töredék kivételével az egész alsóház elitélte és kárhoztatta, mi a vitára fordított időt mégis jól alkalmazottnak tekintjük.

Kimutatta ezen vita, hogy most már minden, még le nem járt és számba vehető politikai tényező elfordult a Tisza-kormánytól, hogy csak azon tömeg fog mellette szavazni, mely az egyes egyének végnélküli silányságánál fogva csakis tömegével imponál, csak tömegesen merészli kimondani a bosnyák politika pártolását, mig egyenkint szégyenli annak bevallását, de miután pártjának felbomlását vonná maga után a kormány bukása és ez kérdésbe hozhatná epedve várt megjutalmazását, elég rövidlátó azt reméllení, hogy a kecske is jó fog lakni és a káposzta is meg fog maradni, a mi pedig már teljes lehetetlenség.

A Tisza-kormány ennél fogva, ha megmarad is, az erkölcsi alapot egészen elvesztette lába alól, a haza polgársága nem tekinti már parlamentáris kormánynak, hanem olyannak, mely magát a nemzet akarata ellen feltolta és hatalmát hazaellenes eszközökkel a haza vesztére minden áron fenntartja.

Hogyan fog ily kormány feladatának azon pénzügyi deroute közt, melyet maga előidézett, megfelelhetni, hogyan fogja mameluksereгének tett igéreteit beváltani, arról természetesen a rövidesztü és tág lelkiismeretü mameluk nem is gondolkozik, mert a gondolkozás általában nem szokott kenyere lenni, de hát végtére ki is törődik ezekkel, ha a kormány czélját elérte!

A felirati vita annyira tisztázta a helyzetet, hogy végre is kimutatta, egész világitásba helyezte a politikai és nemzetiségi pártok miben egyeznek és miben válnak el törekvéseikben, kimutatta azt is, hogy tiszta, nem befolyásolt választások utján melyik párt számithatna túlnyomó többségre az országházban. A többit nem az országházban, nem a mamelukok, — hanem az európai események fogják elhatározni.

Nehány adat a bosznia-herczegovinai kérdés történelméhez.

(Vége.)

Minthogy az osztrák izgatásoknak Boszniában nem voltak még remélt hatásai, az osztrák császár 1874-ik február havában Pétervárra utazott. Utjának és a czárrali találkozásának eredménye egy uj kérdés volt. A romániai függetlenség kérdése, mely azonban igen szerény alakban mutatta be magát két hóval e találkozás után t. i. abban, hogy köthet-e Románia külön kereskedelmi szerződéseket?

A felelet e kérdésre ugyan elég tisztán van meg az 1866-iki beruházási formában, de Ausztria nem osztotta e nézetet. Hosszas jegyzékváltások, tiltakozások és panaszok következtek. Az egésznek vége azonban az volt, hogy 1874-ik októberben az osztrák-magyar konstantinápolyi követség tudtára adta a portának, hogy ő elismeri a fejedelemségek jogát külön kereskedelmi szerződéseket kötni, és hogy ezt Németország és Oroszország is elismerik, és — — — punktum.

A porta engedett, mert e nézetet osztotta Oroszország, de az elkeseredettség Ausztria ellen nőttön-nőtt, és Abdul-Aziz azon egészen keleti sóhajára szolgáltatott alkalmat, melyben a vendégszeretети kötelesség megszegését lobbantotta Ferencz József ellen.

Itt csak futólagosan emlitem meg, hogy Milán fejedelem Konstantinápolyban hódolatot tett ugyan, de azért nem kapta meg a Kis-Zvornikot, mint ezt remélte volt, és a mint elutazása előtt hirdették volt a belgrádi lapok. Hazatérte előtt tehát Bukarestbe ment és Belgrádba érkezését azon hir előzte meg, hogy Romániával Törökország ellen daczszövetséget kötött.

A mint emlitém, Hussein Avni pasa, ki már ez időtájban szultánjának megbuktatását elhatározta volt, nem akarta az orosz befolyást maga ellen kihivni és engedett a romániai kérdésben, mert Oroszországgal állott szemközt. De nemsokára ezután a Hirsch-féle vasuti kérdés került szőnyegre, hol csak Ausztriával volt dolga. Itt már nem engedett. Az osztrák követségnek tudtára adta, hogy nem kapja meg az óhajtott fermánt. Zichy ki már a szultán igéretét birta a tárgyakra nézve a palotába folyamodott. De ott megelőzte volt hü barátja Ignatieff, ki örült, hogy Ausztriának is okozhatott egy kis bajt. És igy nem kis csodálkozására azt kellett hallania Zichynek, hogy neki a szultán „semmit“ sem igért, és hogy az osztrák-magyar nagykövet hazudott. Ez incidens annyi port vert fel, hogy nem tartom szükségesnek részletesen elmondani egyes mozzanatait, csak az időpontot akarom megjegyezni, melyben a kérdés az által oldatott meg, hogy Andrássy nem kapta meg, a kivánt elégtételt és Zichy kénytelen volt az első lépést megtenni a diplomatikai relitiók felvételére, melyeket, legalább a nagyvezért illetőleg megszakitott volt. Történt ez 1875. évi mártiusban. — Aprilis 1-én Dalmátiába indult az osztrák császár,

Mintha dalmátiai és olasz utja valami összefüggésben lett volna az orosz és német érdekekkel, a czár Gorcsakoffal közvetlenül ez utazás után, Berlinbe utazott, hol észrevétetett, hogy Gorcsakoff igen hosszasan tanácskozott Bismarckkal, és hogy ez utóbbinak igen hosszu audientiája után, melyet neki a német trónörökös adott, ez Olaszországba indult. Erre egymást követték, Albrecht főherczeg útja Emsbe a czárhoz, és német császárhoz, az osztrák császár találkozása a czárral Weipertben, az orosz, olasz és német trónörökösök találkozása Bécsben és az osztrák és német császárok összejövetele Ischlben.

Ez időpontok figyelembevétele azért fontos, mert közvetlenül megelőzték azon herczegovinai mozgalmat, mely életben tartott a berlini szerződésig — ki?

E mozgalom első jelei, (a mostári török utazók lekonczolása és a drassegoi verekedés) még sem ugy tüntek fel, mintha alapos félelmet költhettek volna. De az osztrák császár dalmátiai utját ugy használták fel, ugy aknáztak ki, bizonyos, ki tudja, kitől oda küldött ügynökök, hogy a zavolyei népgyülés követte e két jelentéktelen eseményt. Hogy az igazgatások (Andrássy tudtával e vagy sem) Ausztria nevében történtek, legjobban bizonyitja az hogy a lázadók eleinte a fekete-sárga lobogóval indultak meg és ezt csak két héttel a felkelés kezdete után cserélték fel a fehér kék zászlóval.

Plamenak, montenegrói miniszter, midőn látta, hogy a mozgalom komolylyá kezd lenni, valószinüleg orosz tanácsra, vezetését Montenegrónak szerette volna biztositani. Bécsbe utazott tehát fegyvereket vásárolni az ujonan szervezendő montenegrói hadsereg számára. Meg is kapta a bécsi arsenálból. Később e fegyverek a felkelöknél találtattak. (Érdekes az, hogy az erdélyi puts számára megszerzett fegyverek szinte a bécsi arsenálból kerültek ki és pedig ugy hogy állitólag a montenegrói hadsereg számára vétettek meg) Egyidejüleg Plamenáccal Milán fejedelem is Bécsbe utazott, de ez egyszer Nowikoffhoz és Schweinitzhoz fordult közvetitésért Andrássynál. Andrássy, ki sehogy sem akarta, hogy Szerbia befolyása gyarapodjék keleten, ellenkezett minden szerb avatkozással a felkelésre nézve.

A gradiskai felkelés kezdete után, még mielőtt ideje lett volna a portának csak katonát is küldeni a fellázadt kerületek ellen a három császár követei közvetitésüket ajánlották a lázadók kibékitésére nézve. Nem kis meglepetésökre a porta ajánlatukat elfogadta. (Ha nem fogadja, Európa előtt mint csökönös barbárt mutatják be, ha elfogadja a felkelés időt nyer fejlödni.) Illető consuljaik utasitásokat kaptak, hogy a felkelőket békés hazatérésre birják. — Persze hogy nem arattak sikert.

E helyett, midőn a porta egynéhány zászlóaljt küldött Boszniába és Herczegovinába a lázadás elfojtására, Szerbia, mely erre Oroszországtól bátorittatott, azon ürügy alatt, hogy ő a Herczegovinába küldött csapatok által magát fenyegetve érzi, a világ nem kis csodálkozására mozgósitani kezdett. Néhány héttel erre az első bolgár proclamatió jelent meg, mely a népet a török zsarnok elüzésére szólitja fel.

Szerbiát magatartásban erősité az okt. 18-án Belgrádba érkezett Sumarakoff tábornok. A czár megadta Szerbiának az engedelmet kikötni Törökországgal és erre nézve Montenegróval értekezni. Szerbia tehát folytatta hadi készületeit és Montenegró november második felében szinte mozgósitani kezdett.

Most már minden késznek látszott egy határozottabb lépésnek megkisértésére Ausztria részéről. Decz. 8-kán Albert főherczeg Pétervárra utazott a czárt meglátogatni és ugyan e hó végén jelent meg a hirhedt Andrássy-féle jegyzék. Jogi szempontból egy kevéssé nehéz volna megmondani, hogy mi hatalmazta fel az osztrák-magyar külügyért e lépésre, de meg ette. A porta ismét elfogadta e jegyzéket és ismét elkövette előbbeni hibáját, hogy a hatalmak közvetitésére bizta a dolgot mikor erélyesebb katonai lépéseket kellett volna tennie. Kinevezte tehát 1876-ik fekr. 17-én Hejdas és Vasa effendiket kormánybiztosokká a jegyzékben igényelt pontok végrehajtására. De a felkelők vezére Peko Paulovics nem tartotta Andrássy jegyzékét oly tisztelethen mint a porta és visszautasitotta a pontokat.

Vagy egy héttel reá Rodich tábornok Cetinjében járt. Hogy mi czélból az ugyan nem mondatott meg, de annyi bizonyos, hogy nem azért, hogy Montenegrót békés magatartásra birja, mert egy hóval Cetinjei utja után Mukhtár pasa, ki Herczegovinában a felkelőket megverte, azt sürgönyözte Konstántinápolyba, hogy ellene a harczban 7000 montenegrói vett részt. A porta azonnal háborut akart izenni Montenegrónak, de Ignatieff kezdeményezése alapján, az osztrák, franczia és német követek bonyodalmak kikerülése végett arra birták, hozt ezt abba hagyja.

A porta ez engesztelő magatartására a felelet Szerbia részéről a várak lázas erősitése Montegróéről ujabb hadikészület és Plamenac bécsi és berlini utja a nagyhatalmak részéről pedig a végpontja miatt ugy is el nem fogadható remek memorandum volt, melynek átadását már Angolország magatartása hiusitotta meg.

Hussein Avni, tekintve Austria kétes magatartását a kleki kikötőre nézve és a felkelökkel s a fejedelemségekkel szemben, tekintve a szultánnak vak engedékenységét az orosz követség iránt és az ebből keletkező veszélyt, sikeresen győzödtette meg Midhat és Mehemed Rusdi Müterdzsim pasákat arról, hogy egy napot sem szabad már veszitení, és hogy az orosz uralomnak a Bosporuson véget kell vetni. — 1876. május 30-án Abd-ul-Aziz helyébe Mehemed Murad ültetett a trónra.

Ezen császár ellenében a diplomaticai játékot nem lehetett folytatni, mert betegsége miatt Midhát és Hussein Avni pasák vezették erélyesen az állam kormányát.

Az utóbbi sajnosan csak két hétig. — Meggyilkoltatott!

E ministerek nem alkudoztak Oroszországgal és azonnal a legerélyesebb eszközökhöz folyamodtak a rend helyreállitására. Hussein Avni meggyilkoltatása után Midhát és Mehemed Ruzsdi majdnem ép oly erélyesen haladtak a megválasztott uton. De az ujabb berlini találkozás, bár memoranduma kudarczot vallott már rendelkezett hasonló eshetőségekre nézve is.

Szerbia 1876. jun. 28-án átlépette a Drinát és egyidejüleg evvel ultimátumát küldte Konstántinápolyba. Nikita fejedelem pedig nyiltan a felkelők élére lépett.

Ez év julius havának 8-án jött létre a hires reichsstadti találkozás a czár, az osztrák császár, Andrassy, Gorcsakoff és Novikoff között. Ez összejövetel azért bir különös fontossággal, mert nem csak a czélt tárgyalta, mely eddig is tisztán lebegett a három-császár-szövetség tagjai előtt, hanem mert a czél elérésére szükséges lépéseket ezen határozták el. Ezen biztositotta a czár Ausztriának Bosznia birtokát. Nem tudni Ignatieff szántszándékosan hallgatta-e el a Herczegovinát, ezen vitattak meg a Szerbiának és Montenegrónak adandó területöregbitéseket ezen a Romániának adandó Dobrudzsa és a töle elveendő Bessarábia kérdését. Ezen végre a bolgár fejedelemség viszonyát Oroszországhoz.

Ha azt mondom, hogy ezen biztositotta Oroszország Ausztriának Boszniát, nem azt értem, hogy már előbb nem igérte volna ezt a tartományt, hanem hogy ez időtájban gondolt először arra, hogy ez igéretet meg is kellend tartania. Addig ugy igérte Bosniát Ausztriának, mint igérte volna Törökországnak Arábiát és Kelet-Indiát.

De ha Auszria semlegessége mellett sikerül czéljait elérni, nem engedte volna meg a tartomány megszállását. (Tessék a san-stefanói békére gondolni.) Azonban egy erős török kormánynyal szemben (és az akkori kormány erős volt) igen komoly eseményekre kellett elkészülve lenniök. A törökök erélyes ellenállása mindenféle complikátiókat szülhetett és ezeken csak ugy lehetett diadalmaskodni, ha Ausztriáról egészen biztosak lehettek Szent-Pétervárott.

Két héttel a reichstadti találkozás után a bolgár zavarok ütöttek ki. Egy héttel ezután Románia már a II. osztályu tartalékosokat is behivta.

Ezalatt, bár a montenegróiak szerencsésen küzdöttek Mukhtár és Mahmud Hamdi pasák ellen, Abd-ul Kerim váratlan gyorsasággal (mások azt mondanák lassusággal) verte meg a szerbeket. Ebből ki tudta mily eszmekapcsolat utján Németország és Ausztria egyszerre egy nagy szláv veszély rémképét látták a politikai láthatáron feltünni és jónak látták a czárt arra kérni, hogy a szlávoknál személyes befolyását a veszély elháritására forditsa. (Nekem ugy tetszik, hogy e határozatlan veszélynek sok analogiája van azon szinte közelebbről meg nem határozható veszélyyel, melylyel a magyar minisztérium szokta fenyegetni a képviselöket, ha holmi egyezkedést nem akarnak elfogadni.) A czár nem vonakodott e kérés teljesitéstől, de a feltétel az volt, hogy a porta még győzelem esetére is büntetlenül hagyja Szerbiát.

Szeptember 1-én a konstantinápolyi követek tanácsa el is határozta, hogy ez alapon békére kéri fel a portát. Nem czélom a két hónál tovább tartó alkudozások egyes mozzanatait követni, csak az eredményről szólok. Nov. 1-én vagyis inkább 30-án megadta a porta, a külhatalmak pressiója alatt, Szerbiának a fegyverszünetet, melynek hatása Montenegróra is kiterjesztetett.

A mig ez alkudozások folytak, Oroszország Sumarakoff és Novikoff által sürgetette Bosznia elfoglalását. Szerette volna ha Austria már akkor compromitálta volna magát annyira, hogy a visszalépés lehetetlenné tétessék. De Andrassy mégis tanácsosabbnak látta várni, mig a porta nem leend képes ellentállni.

Románia ezalatt seregét 45,000-re vitte fel.

Abd-ul Kerim pasa, ki e készületekből igen világosan kiolvasta a háboru elkerülhetlenségét,, azt tanácsolta, hogy Romániát kell megszállni mielött Oroszország átléphetné a Pruthot, (Oroszország lengyelországi és ukrain serege ekkor már hadilábon volt) de a félénk külügyminister, Safvet pasa, ki minden nesztől félt, Ausztriát nem akarta felbősziteni és a szerdár-i ekrem ajánlata megbukott.

Milán kivel a czár megelégedetlenségét éreztette, mert Dsernajeff által magát szerb királylyá kiáltatta ki, de azt is látta, hogy a török előbb lesz Belgrádban mint az orosz segéd hadtest a Dunán a béke megkötését sürgette. Szerencséjére Midhát megbukott és az őt követő Edhem még hitt a béke lehetőségében és igy megkezdődhetnek az alkudozások, melyek a március 1-én kötött ismert török-szerb békéhez vezettek.

A mig a szerb fegyverszüneti alkudozások folytak, az európai conferentia terve jutott szőnyegre Nov. 8-án az angol követ átadta a portának kormánya nézeteit e conferentiára nézve. Nov. 18-án elhatározta a porta, hogy benne részt vesz. A felhatalmazottak össze is ültek Konstantinápolyban, s az orosz biztos javaslata folytán, egy elő conferentiát tartottak, melyből a török tagok ki voltak zárva. Ez előconferentia dec. 20-án végezte be munkálatait és kész határozokkal lépett egymásodik tanácskozásba, melyet conferentiának neveztek.

Ezalatt Oroszország egyre sürgette Bécsben Bosznia megszállását és utalt Salisbury magatartására, biztositva Andrássyt, hogy Angolország nem fogja ellenezni terveit. Andrássy Bécsbe hivta tehát Beust és Károlyi nagyköveteket, Rodich és Mollináry tábornokokat.

A Beust által hozott adatok azonban nem nyugtatták meg eléggé Andrássyt Angolország szándékai felöl és a reichstadti szerződés végrehajtása későbbre halasztatott.

A porta, mint eléggé ismerve van, a conferentia határozatait nem fogadta el hanem egy elleninditványnyal lépett fel, A hatalmak küldöttei erre elhagyták Konstantinápolyt.

Midőn létrejött a béke Szerbiával, a hatalmak elkészitették a londoni jegyzéket, mely jóváhagyott mindent, a mit a porta addig tett és csak arra hivja föl a konstantinápolyi kormányt, hogy hajtsa végre az igért reformokat stb. Egyetlen pontja, mely vészt jósolt (az „anguis in herba“) a lefegyverkezési kérdés volt.

Ezt a porta, tekintve, hogy Montenegró még folytatta a háborut, hogy Románia fegyverben állt, hogy Oroszország több hadtestet egyesitett Kischenefben, nem tehette és ez volt a szeg, melyen a czirogató kéz megakadt.

Több jegyzékváltás után Oroszország 1878 április 24-én megizente Törökországnak a háborut és azonnal átlépte a Pruthot.

A harczтéri események sokkal is ueretesebbek, semhogy itt követnem kelljen egyes mozzanatai.

A boszniai kérdésre nézve csak akkor kezd érdekkel birni, mikor az orosz hadsereg Ozmán, Szulejmán és Mehemed Ali pasák által oly helyzetbe van hozva hogy a nagy herczeg már arról kezd gondolkozni, hogy volna e jobb a Dunán visszamenni. A czár, nem osztva Napoleon 1870-iki akadékosságát a török segélyt illetőleg*), Romániát tényleges közreműködésre kéri — Szerbiát szinte segélyére hivja fel. De ez nem engedhetett oly könnyen, nem a semlegességi feltétel, mely alatt megkapta a külhatalmak interventióját Konstantinápólyban; a fegyverszünet megnyerése alkalmával, hanem Ausztria kételyeit tartotta féken. Ausztria nem kételkedett ugyan az orosz barátság felöl, de attól tartott, hogy ezen közreműködés oly igényekre bátoritaná e fejedelemséget siker esetében melyek Ausztrianak bosniai és herczegovinai érdekeibe ütközhetnének. Ekkor a czár egy szárnysegédjét (nem jegyeztem fel nevét) küldte Bécsbe és minthogy az nem győzhette meg Andrássy ellenvetéseit a czár a német császár közbenjárásáért. folyamodott. A német császár Salzburgban találkozott az osztrák császárral és erre minden akadály megszünt Szerbia késznek nyilatkozott szeptember 6-án megkezdeni az ellenségeskedést. (Tényleg csak Plevna eleste után lépett fel.)

A négy szövetséges azonban semmire sem mehetett. Plevna állt és a félénk Mehmed Ali helyett Szulejman pasa vette a sumlai parancsnokságot.

Ekkor Oroszország, a már szeptemberben megkezdett konstantinápolyi alkudozásoknak adott ujabb lendületet. Titkos ügynökei ugy álliták elő a szultánnak az ügyet, mintha Törökország csak ugy menekülhetne meg a végromlástól, ha Oroszország karjai közzé veti magát. Ha folytatják a háborút, az Ausztriával és a fejedelemségekkel kötött szerződések értelmében Európában ugy szólván semmi sem marad meg nekik stb.

Said pasa a szultán főtitkára egy török államférfinak, ki még leheségesnek tartotta Austriát egy Franczia-Angol-Török szövetségbe vonni, okt. kezdetén ezeket mondta: „A ki azt állitja, hogy Austriát az orosz kezei közül ki lehet menteni — vagy álmadozik vagy hazudik. Austria csak semlegességének diját Boszniát és a Herczegovinát tartja szem előtt.**) De mondá tovább, még nem kapta meg.

Said pasa soha sem hitte, hogy Törökország megmérkőzhetnék Oroszországgal, még kevésbbé Austriával, ez utolsó megjegyzése tehát meglepő volt. Csak két honappal később lett érthetővé. (Midőn Mahmud Damad pasa a Balkánba utazott,) és a San-stefanói béke igazolta szavait.

Az orosz ügynökök tehát azt ajánlották a portának, hogy elégitse ki az orosz érdekeket és az oroszok megtartják nekik Boszniát és Herczegovinát. Ha Angolország ez időtájban oly határozottan lép fel, mint ezt két honappal később tette, talán meglehetett volna menteni a portát, de ez nem történt tényleg a porta az oroszok karjai közé vetette magát.

Elesett Plevna, elfoglaltatott a Sipka-szoros, eltévedt Szulejman pasa. (Minder-

*) 1870-ben Ali pasa nagyvezér egy török hadsereget Napoleon rendelkezésére akart, bocsátani Németország ellen Feltétel a capitulatiók megszüntetése volt. Napoleon nem fogadta el. De Berlinben ezt nem feledték.

**) Evvel igen is megegyezik az, a mit Derby mondott. t. i hogy Ausztria már 1875. óta kötötte meg a bosznia-herczegovinai foglalást tartalmazó szerződést Oroszországgal. [Talán helyesebb volt volna 1872. vagy 1876-ot mondani.]

röl más alkalommal többet.) A törökök nyakra-főre türitették Drinápolyt, hogy az oroszok kényelmessebben vonulhassanak be. Mig Konstantinápoly utolsó védvonalát a Derkos Tehekmedzse-vonalt is kitüritették — a semleges öv alakitására.

Ekkor érkezett meg az angol hajóraj, hogy tanuja lehessen a san-stefanói békének.

Midőn a czár látta, hogy czélját sokkal tökéletesebben érte el, mint azt kezdetben remélte, és hogy Ausztria segélyére már nem szorult, nem csak feleslegesnek tartotta az osztrák követelések keresztülvitelét, de sőt hasznosabbnak tartotta Ausztriát kijátszani. Igy jött létre a san-stefanói béke XIV. pontja mely bizony nem váltotta be a reichstadti igéreteket.

Ekkor Bécsben nagy volt a harag s kétségbeesés. Perfidiáról beszéltek és Andrássy az angolokkal kezdett alkudozni Oroszország megalázására. Alkudozgatott ő már máskor is a mióta kitört a háboru, de ugy, hogy az angol kabinet egy mostani tagja azt mondhatta felöle: „ha szerződés kötésre, vagy valamely komoly lépés végrehajtására kellett volna a dolognak kerülni, mindig kisiklott kezeinkből.“) De ez egyszer komolyan vette a dolgot. Alkudoztak tehát. Angolország erre támaszkodva, fegyverkezni kezdett és Oroszország belátta, hogy ez nem tréfa. Megczirogatták tehát Andrássyt. Ignatieff Bécsbe ment és nagynehezen jóvá tette a bajt azon igéretével, hogy a congressuson majd találnak ők valami módot, mellyel Bosznia és Herczegovina Ausztriához csatoltatik.

Midőn Ausztria meg volt nyugtatva ez igéretek komolysága felöl, az angol alkudozásokat avval fejezte be. hogy lehetetlenséget kért, t. i. az angol alkotmánnyal össze nem férő subsidiumot. Derby erre azt felelte: hogy subsidiumot nem adhat, de garantirozhat egy vissza nem fizetendő kölcsönt. De Andrássy a subsidium mellett maradt; mire az alkudozás véget ért.

Azalatt Suvaloff Angolországgal is kezdett alkudozni. Derby, ki látta, hogy a cabinet ez alkudozásokon kívül egy foglalási tervet kohol, leköszönt. Salisbury mindjárt elfogadta a körjegyzékére következett orosz ajánlatokat, de Cyprus elfoglalását is biztositotta a portával kötött junius 4-iki szerződés által.

Összejött végre a berlini congressus. Austria nem ellenezte az orosz követeléseket különösen a Bessarábiát illető pontott*) mert mindig, azt hitte, hogy Oroszország Boszniát és Herczegovinát fogja oda ajánlani neki Orozsország, azonban nem akart ily ajántatot tenni bár megigérte, hogy nem ellenzi, ha más teszi azt. Andrássy tehát Bismarck herczeghez fordult: de ez sem volt hajlandó e lépés megtételére. Ekkor Andrássy kinyilatkoztatta a német cancellárnak, hogy ő odahagyja a congressust. Ciprus cessiója nem lévén még ismeretes akkor, Bismarck bonyolódásoktól tartott, pedig neki béke kellett. Megkérte tehát Salisburyt hogy ő tegye az inditványt. És az angol külügyér kapott az alkalmon, mert ez könnyitette a cyprusi szerződés bevallását.

Igy iktattatott a berlini szerződésbe a XXV. czikk, mely ma európai mandatum czim alatt szerepel minden jegyzékben és czikben, mely a boszniai foglalással van kapcsolatban.

Oroszország ez adományból különben addig is nagyobb hasznot huzott, mint Austria, és ha sikerül neki Afghanistánban eléggé foglalkoztatnia az angolokat. és Novi-Bazárnál hajba keriteni Austriát a törökkel, világos lesz, hogy Austria necsak várja, hanem meg is kapja Boszniát és Herczegovinát.

***

*] A román miniszteriúm legközelébb [október 12.] hivatalos leleplezéseket közölt a kamarával a felől, hogy Bessarábia már a reichstadti találkozás óta el volt veszve Romániára nézve — minden összevág annak bebizonyitására, hogy Andrássy kezdet óta conspirált az oroszszal — Boszniáért.

— **Országgyülési képviselőkké** megválasztattak: Bakay Nándor függetlenségi párti Pulszky Ferencz ellenében 275 szótöbbséggel Szegeden. — Sziládi Lajos függ. párti Kecskeméten egyhangulag. — Tapolczán herczeg Odescalchi Arthur függ. párti választatott meg 737 szóval Schvarcz Gyula habaréki 137 szavazata ellen. — Szentesen is a függetlenségi párt győzött, megválasztatott Törzs Kálmán 654 szavazattal Kis Zsigmond 210 szavazata ellen.

— **A magyar delegacio f. hó** 21-én tartotta első ülését, melyen Andrássy benyujtotta az occupatio eddigi számláját. A 60 million kivül 42 millionyi póthitel és 34 millió kell a jövő évre. Ez lett volna az ülés tárgya, ha Falk Miksa nem interpellálja a külügyminisztert az iránt, hogy az oroszok nem hajtják végre a berlini szerződést Romániával szemben. Erre azután Andrásy a november 23-iki ülésben válaszolt és Falk Miksa „örömmel“ vette tudomásul, hogy az oroszok nem szándékoznak a berlini szerződés elé akadályokat görditeni.

— **A boszniai mohamedánok** által feliratot intéztettek ő felségéhez. A felirat 58 kiváló mohamedán aláirásával van ellátva, melyet egy bizottság f. hó 8-án adott át Phillipovichnak, hogy azt ő felsége elé terjeszsze. A feliratba alázattal kérik ő felségét, hogy adjon bocsánatot és kegyelmet mindazoknak a kik ő felsége csapatai ellen kifejtett ellenállásban részt vettek. Kimondják, hogy örökre elszakadnak az ottomán birodalomtól és szabad akaratból elfogadják a jogos és törvényes kormányuknak az osztrák-magyar monarchiát, miután nézetük szerint az occupatio a hóditás jellegét ölti magára. Kérik ő felségét, vegye fel őket alattvalóknak és kegyeskednék kieszközölni hogy belső és külső vallásos intézmé nyeikhez saját kebelükből méltó egyházfőt és vezetőt kapjanak.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A lefolyt héten még mindig a trónbeszédre adandó válaszfeliratok általános tárgyalása volt napirenden. Jelesebb beszédet tartottak a többi között: Zsedényi Ede, ki nemcsak leghatározottabban kárhoztatta az occupatiot, hanem egész nyiltsággal kijelentette — kormánypárti létére — hogy a feliratot nem pártolja. Simonyi Ernő meglepő alapossággal tartalmas és kimeritő beszédet tartott. — Bittó István is ellene nyilatkozott a bizottsági feliratnak, miután a miniszterelnök magyarázata után azt el nem fogadhatja. Helfy Ignácz jeles beszédében élesen megtámadta Tisza Kálmánt és megfelett a miniszterelnök azon vakmerő állitásának, hogy a választások szentesiték az occupatiót. Wahrmann Mór beszéde figyelmet sem keltett. Csanády Sándor erőteljes kifejezésekben támadta meg a mai rendszert, a külügyi politikát s különösen Tisza kétszinüségét és hitehagyottságát. Molnár Aladár a november 23-iki ülésben interpellatiot terjesztett be a honvédségnek az ország határán kivül való alkalmazása végett.

A felirati vita — miután az ellen még Thaly Kálmán, Nemes Sándor gr. és Juraszek Ferencz stb. — szóltak, befejeztetett és a bizottság javaslata, mely az occupatiot pártolja **202** szavazattal **180** ellen tehát **22** szavazattöbbséggel elfogadtatott. Távol volt 48. Ezekből látható, hogy a kormány többsége vajmi csekély. A megyebeli képviselők közül a javaslat ellen szavazott: Nagy Ferencz, Mende Bódog és Siskovics Tamás, — mellette szavaztak a koczleső mamelukok: Dárday Sándor, Antal Gyula, Gombár Tivadar, Taray Andor és Szily László ez utóbbi daczára annak, hogy ellene beszélt mégis reá szavazott.

KÜLFÖLD.

Végre valahára megkezdődött az afghán háború és pedig az angol fegyvereknek kedvezvén a szerencse. Az angolok bevették Ali-Musjid várát, melyből az ellenség éjjel elmenekült. A „Daily News“ jelenti, hogy Ali-Musjidban 40—50 sebesültet találtak. Az angolok számos foglyot és 21 ágyut zsákmányoltak. A szoros északi részében egyre lövöldöznek, de azt hiszik, hogy az afghánok ellentállása meg van törve.

A „Daily Telegraph“ jelenti: Browne hadosztálya Dandikhanába érkezett s onnan azonnal Dakka felé nyomult előre, ugy, hogy 24-én délben már az erőd falai alatt állott, melyek közül az afghánok kivonultak. A lakosság mindenfelé fellázad a menekülő csapatok ellen. — Hirlik, hogy Jellahabadot az afghánok szintén kiüritették s őrsége Kabul felé menekült. Az összeköttetés Ali-Musjid és Browne hadosztálza közt helyra van állitva. — A Quettah hadosztály f. ho 25-én megszállotta Pisinát.

A porta a novibazári terület megszállását csapataink által szivesen elő fogja segiteni azon esetben, ha a török csapatok Novibazárban, három hadászati pontot megszállva tarthatnak.

Muszkaország most már Dobrudzsát sem akarja átengedni Romániának, amint erre vonatkozólag Párisból táviriák, Románia a „Thems“ szerint a muszkának Dobrudzsára vonatkozott tervei ellen tényleg tiltakozott s Bukarestben komoly a szándék néhány hatalom tanácsát követni s a Dobrudzsát a muszka ellenére occupálni.

A „Pommerania“ hamburgi postagőzös Folkestone közelében összeütközött egy más hajóval. A „Pommerania“ tiz perez mulva elsülyedt; az utazók és a hajószemélyzet közül 172-en mentettek meg, 50-en azonban, köztük a hajó kapitánya, a második és harmadik hajótiszt a hullámokba vesztek. — A megmenekültek Doverbe érkeztek.

A „Presse“ jelentése. Hirlik, hogy Suvaloff missiójának Bismarck reservált magatartása következtében nem volt eredménye Berlinben. — Suvaloff küldetésének czélja volt Bulgáriában az orosz megszállás tartamát meghosszabbitani és a hatalmakat a porta ellen közös föllépésre birni, miután csak Törökország az oka, hogy a berlini szerződés gyakorlatilag ki nem vihető, Andrássy gróf ellenben a berlini szerződés szigorú végrehajtásához ragaszkodott és követelte a dunai erődök lerombolását.

Az afghán harcztérről az angol hadak rohamos előnyomulásának hirét hozzák a táviratok. Daka és Pisina erődök, mint a többiek, egyetlen kardcsapás nélkül az angolok kezére jutottak. Egész Afghanisztánban felbomlott minden rend s az emir hatalma, tekintélye alapjában meg van ingatva, a csapatok az angolok közeledtének hirére eszeveszetten hagyták oda az erődített helyeket és az elfoglalt hadállásokat, ugy hogy most az egész ország az angol oroszlán körmei közé kerül.

Oláhországban a kamara megnyittatott, és ennek alkalmával felolvasott trónbeszéd hangsulyozza, hogy e pillanatban semmi háború nem fenyegeti Oláhországot s függetlenségét egész Europa elismeri.

Olaszországban az internaczionalisták már a késhez nyultak s mint az ország több részéből távirják, különböző helyeken fordulnak elő gyilkosságok többnyire rendőri és más hivatalnokokra; mi még inkább növeli a rémületet és elkeseredést.

Vilmos császár a német képviselőházhoz intézett levélben tudatja, hogy legközelebb ismét személyesen veszi át az államügyek vezetését, mi annyit jelent, hogy a sebekből melyeket Nobiling golyói okoztak, hosszas szenvedés után teljesen kigyógyult.

Jelentés.

Baramegye törvényhatóságának bizottsága részéről Pécsett 1878 November hó 11-én tartott évnegyedes rendes közgyülés jegyzőkönyvi kivonata szerint a mozgósitás folytán valóságos inségre jutott megyebeli családok javára emberbaráti segélyadományok gyüjtésére alakult központi bizottság gyüjtésének eredménye következő amint azt a jelentés mondja:

A bizottság fáradozását a legszebb siker kisérte, mert hála és köszönet a megye nemeskeblü adakozásainak a bizottság csak hamar 1871 ft, 60 kr. készpénzt és 4 nagy zsák lisztet gyüjtött.

Ebből a jelentkezett és valóban vagyontalannak talált családok között kiosztatott 263 ft. és 3 zsák liszt, maradt rendelkezésére 1608 ft, 60 kr. és egy zsák liszt, mely ebbeli pénztári maradvány a megyei letéti pénztárban kezeltetik.

A járási bizottságoktól beérkezett jelentés szerint:

A siklósi járásban be olyt készpénz 132 f. 56 kr. buza 4767 liter és ezenfelül sulymértékben 323 kilogram tengeri 215 liter, burgonya 402 liter, bab 35½ liter zsir 11. kilográm, mely 84 segélyezendő család között osztatott ki.

A mohácsi járásban: 3141 kgr. buza 105 liter bab és hozzá vetve a központi segélyző bizottság által küldött 221 frttal összesen 954 ft. 96 kr. készpénz folyt be, a melyből Szeptember Octóber és November havában 129 család segélyeztetett. A pécsi járásban: begyült 64 mérő buza, 93 frt, készpénz, segélyeztetett 43 család.

A hegyháti járásban: 101 mérő gabona 3 nyolczada borsó és 34 ft. 85 kr. pénz a segélyezendő családok száma 45.

A Szt.-lőrinczi járásban begyült 40 mérő gabona és 140 ft. készpénz, a segélyezett családok száma 14.

A pécsváradi járásban: begyült 120 ft. 45 kr. készpénz, továbbá termények, segélyeztetett 6 család.

A baranyavári járásban befolyt: 764 ft. 72 kr. készpénz, 15 mérő 4 nyolczada buza. segélyezendő családok száma 35.

Ezekután a biz. elnök lehetetlennek tartja elhallgatni a megye nagybirtokosainak és bérlőinek azon valóban nemes szivü tettét, hogy a mozgositás folytán behivott cselédjeik hátrahagyott családjait eltartják. —

Nem felejtkezett meg ezen megye lakósága a harcztéren megsebesült harczosokról sem; nem emlitve ugyanis azon adakozásokat melyeket egyesek a segélyző bizottság közvetitése nélkül nyujtottak, kedves kötelességem tisztelettel bejelenteni miszerint a baranyavári járási és jelesen a dárdai lelkes honleányok nagymenyiségü inget, sebkötőket, szivarokat és olvasmányokat összesen 213 ft. értékben gyüjtöttek, melyeket a nagyméltóságu honvédelmi ministerium utján a sebesült harczosoknak eljuttattam, hasonlóképen a szt.-lőrinczi járás egyik közszeretetben részesülő nagybirtokosa husz akó kitünő minőségü helesfai bort adományozott a pettaui tartalék kórházban ápolás alatt levő és legnagyobb részt magyar ezredekből való sebesült katonák javára; szóval a megye összes lakossága a mozgositás óta emberbaráti nemes és hazafias érzületének igen szép jeleit adta.

Mielőtt a jelentés befejeztetnék a Tekintetes közgyülésnek még tudomására juttatni sietek hogy az 52 sz. cs. kir. gy. sorezred, m. hó 24-én 3010 sz. a. Serajevóban kelt átiratával hatszáz kilenczvenkét (692) ftot, mint az ezred tisztikara továbbá az altisztek és közharczosok között eszközölt gyüjtés eredményét oly megkereséssel küldötte át, hogy ezen összeg azon teljesen vagyontalan és segélyre szorult családok között, kiknek hozzátartozói mint az 52-ik sz. cs. és kir. gy. sor avagy pedig tartalék ezred harczosai, a boszniai harczokban az ellenség elött elestek, — kiosztassék.

Olvasta és kiadta:
Jamnitzky Jenő
megyei I. aljegyző.

A pécsi püspöki tanitóképezde világi igazgatót nyert.

Ft. Szuly J. urnak plébánossá történt kineveztetése után képezdei igazgatóvá a képezde egyik jeles tanára Schulcz Imre ur neveztetett ki.

Ezen ténynyel lepett meg bennünket püspök ur ő méltósága a mult hét lefolyása alatt; s ezen tény uj korszaknak előhirnöke a pécsi rom. kath. tanitóképezdére nézve, mert fenállása óta, ez intézetnek kormányzása kizárólag egyházi egyénnek kezeire volt bizva. A legutóbbi idők alatt végbement igazgatói változások alkalmával többször merült fel a kédés: vajjon világi vagy egyházi férfiu legyen az emlitettem intézet vezérszelleme? — azonban az alapnélküli aggály és balitélet a megoldás végperczében mindig ez utóbbi javára billenté elévült, — de mindig nagy nyomatékával a mérleget. A tusa ugy látszik ujra kezdődött; — de püspök ur ő méltósága magas röptü szelleme felülemelkedett a hagyományos előitéletek ködfákedett a hagyományos előitéletek ködfátyolán, s egy eszme szikrafényénél, mely a világi kinevezéssel benne együtt fogamzott, diadalra emelte azt, s azáltal, hogy — áttörte az áttörhetlennek vélt gátló körülményt egyszersmind letéteményesévé lett azon áldást hozó jövőnek, melyet az intézet, mint kulturharcznak egyik magvetője eredményezni fog.

Nem lehet czélom jelen alkalommal taglalásba bocsátkozni afölött, hogy mennyiben lesz a teremtett helyzetnek előnye a mult fölött, hisz az szófecsérlés volna; de különben az, ki testet adott a szakférfiak ezen régi s nem ritkán vita alá nem eső iveikkel támogatott óhajának, — bizonynyal felállitotta a korunk keretébe illő képleletet, alkalmazta arra saját tetteit, s ezek hányalásából vonta le képét a jövőbeli képezdének, s nem kétlem, miként a végeredmény olyan volt, minőnek azt mi — hogy méltó büszkeséggel tekinthessünk rá, látni szeretjük; — s igy, bár lelkem a magasb régiók helyett sokkal inkább az alacsony göröngy felett szárnyal, mégis mint akár a jövő titkaiba behatni képes ihlett lelkü látnok — sokat igérő reményeket, dicsőséget fűzök e változáshoz, kivánom is, hogy e változás nem sokára gazdag eredményekben lövelje szét sugarait, s vegye dicskörrel körül halántékát alkotójának.

De továbbá ezen korunknak megfelelő intézkedés amily megtisztelő ránk néptanitókra, éppen oly elismerése az érdemnek, azon érdemnek, melyet a néptanitó szakértelme, sokoldalu ismerete által — melyet ha nem is egyetemeken — de szorgos önképzés, lankadást nem ismerő búvárlat által magának szerzett. Messze kimagaslik az ily néptanitók közül Schulcz ur, ki jelenlegi állását nem a csuszás-mászásnak, hanem értelmességének s magasabb müveltségre való törekvésének köszönheti. Fogadja is nagyrabecsülésünket, mert ő ismét bizonyságot tett, s ezt ő méltósága kegyes kinevezéssel el is ismerte, hogy az egyszerü és igénytelen, de hivatása magaslatára emelkedett „Schulmeister“ helyét nem csak az elemi — de a magasabb tanitás terén is még pedig valódi szakértelemmel képes betölteni. S hogy igazunk van, azt beigazolni Sch. urnak legyen feladata, mert mi éppen az ő működését fogjuk éber figyelemmel kisérni. Tudjuk, miként állása amily végtelen fontos és felelősséggel járó, éppen oly kényes is mert még sok ellentét vár reá, mit megoldani, s rendeznie kell, de mert bizunk értelmiségében és a ragyogó tulajdonokkal, fenkölt lelkü egyházfőben: hiszszük, miként a pécsi képezdét rövid időköz alatt különösen a szellemi életet illetve oda emelendi, hogy vetélkedni fog hazánk bármely rokon intézetével. De ami még a képezdénél akár a berendezést, tanerőket vagy azok fizetését illeti, nem lesz nehéz segiteni ott, hol mintegy 25000 frtot meghaladó és bevallott tőke mellett egy áldozatkész kegyur is van. — Adja az ég, hogy ugy legyen s hogy püspök ur ő méltósága büszkeséggel tekinthessen képezdéjére, mint amelytől a haza, egyház és család egyaránt követelik részöket és várják boldogságukat.

H—sz.

Az édes tengervidékéről, nov. 21.

Hogy van alsó Baranyának egy része, melyen néhány szép község közel a volt édes tenger partjaihoz épült, csak az tagadhatja ki Baranyának történelme lapjain bekötött szemmel, vagy épen nem olvasott. — Már hogy aztán miért nevezték hajdanában édes tengernek? volt-e a multban vagy lesz-e a jövőben értelme? ennek megfejtését szivesen engedem át másnak. Bennünket szegény falusiakat — kiket ugyis az árviz gyakran az édes tenger rémképeivel ijesztget, jobban érdekel a szárazföld, az azon való élet és közlekedés.

Közlekedés?! Szerencsés lény, ki nálunk közlekedhetik. Igaz, a mohács-eszéki országuton csak még valahogyan elligazodik a Boszniából jövő útas, de kinek eszébe jut a Bellye-daroczi vagy Csuza-vörösmarthi ugynevezett megyei uj országutat kipróbálni, ugy jár mint a hegyaljai ember, ki bormérő helyett maga akarván a 78-iki termése erejét megmérni, nagysebtiben rajt vesztett; igy áll az uj kövesúttal.

Hogy az útak ily nedves esős időkben sárosak és roszak, azt a falusi ember legjobban tudja; de nem fogja fel az alkotmányos nagysommáju fizetéshez terelt zsebünk azon tényálladékot: „Miként lehet, hogy egy félév előtt utalványozott, kifizetett kőmennyiség a legkönnyebb — vaspályai — közlekedési úton még eddig sem érkezett a taval lerakott országútra annak karbantartására? Hogy lehet az, miszerint egy 500 öl hosszu út — tévedésből — 500 meternyi útra is alig elég kőből elkészüljön és hogy ennek karbantartása és javitása 1 és ½ év óta igértetik ugyan de nem történik? Miként lehet az, hogy nem épül és készül az uj út sem Darócz felé? tán mivel csak november 21-ike van, és az ily puha időben sok követ ennék meg a jó lerakandó alap és igy Jenő falú már szárazra jutott kővé is az esőre jutna? Nem félti útbiztos urunk népszerüségét föl és lefelé? — A megemésztett kő és kalapácsnak nem nyulik-e tilosba a nyelve? Bizonyos nagyfülü állat nagytürelmünek is mondatik, pedig hányan estek már le türelemvesztett hátáról? Csak ilyen jószágot vélt találni útbiztosunk a közmunka terhét viselőkben?

Bizony, bizony kérjük és figyelmeztetjük, ne sporolja a követ, ha már az ára, fuvarja és az út csinálása valóságos aranybánya. Fül és szemtanuk állitják hogy a bellyei kőrjegyzőség népe megátkozta és átkozza az órát, melyben a most nyert országütért kérelmezett, látva mint jutot a lyukból a gödörbe! — Bámul a mi fuvarozáshoz szokott emberünk, hogy más kerületek útai, ha ujjak is — de kitünőek?! Vagy vagy. Vagy az ottani útbiztos urak a magukéból is tesznek az úthoz, vagy legalább is lelkiismeretetesen kezelik a rájuk bizott útvonalakat; mindkét esetben dicsérendők, de mi legyen akkor Pista bácsival???

Meglássuk a jövőben. A viszontlátásig.

Jónás Jónás.

Felhivás.

A pécsi jótékony nőegylet szent czélja, az áldz sors szeszélye által nyomor s inséggel sujtott emberiség nyomasztó helyzetén pénz, élelmiszerek, munka és egyéb házi eszközök nyujtásával enyhiteni.

Minthogy azonban a segélyezendők nagy száma, s az egyletnek aránylag csekély anyagi ereje, a segélyezést oly mérvben gyakorolni, mint az a jelen inséges időben szükségessé vált, — lehetetlenné teszi; a minthogy a nyomorban sinlődők sohaja mind hangosabban segélyért esd; ugyan azért a n. é. köznség jótékonysága s nemes lelkü áldozatkészségéhez utalva a legmélyebb tisztelettel megkérjük, miszerint termények, ruházatok, tüzelő anyagokbani bármily csekély adományaival, a szükölködök segélyezéséhez járulni, s a karácsonyi ünnep alkalmával kiosztandó könyör adományait Erreth Károlyné egyleti pénztárnok urnőhöz (Molnár utcza 4-ik sz.) beszállitani kegyeskedjék.

Teljes tisztelettel
a pécsi nőegylet választmánya.

Különfélék.

— *Halálozás. Ollé Béla nyug. gazda* tiszt f. hó 24-én elhunyt. Vigasztalhatlan özvegyet és 8 gyermeket hagyott maga után általános beesülésnek örvendett polgártársunk. Béke hamvaira.

— *Általánosan elterjedt ama hir. hogy* ns. Pollák János kananok úr lenne székesfehérvári püspöknek kinevezve. Bennünket e hir nem lepett meg és óhajtjuk, hogy minél előbb teljesedésbe menjen mert ezáltal ismét egy kanonok állomás ürülvén meg, egyik-másik derék férfiu érdemeinek jutalmazását nyerheti.

— *A pécsi jogacademiai polgárok* is megválasztották a bálelnököt és a bálrendező bizottságot. Elnöknek, egyhangulag Kis Emil IV. éves joghallgató, Pénztárnoknak: Toponárszky U. Rendezőknek pedig: Bodó A. Egry B. Hartmann I. Koszits K. Lammer K. Neisiedler A. Perczel B. Rapun A. Seh K. Szedresy Gy. Tóth B. és Zseny I. választtattak meg.

— *Mult vasárnapra tervezett korcsolya-egyleti* alakuló közgyülés részvétlenség miatt megtartható nem volt és igy holnap azaz decz. hó 1-én fog d. u. 3 órakor a torna csarnokban megtartatni. Nem is csodáljuk, ha ily szép meleg őszi napok mellett nagyon kevésnek jut eszébe a korcsolya. Bezzeg, ha csikorgó hideg uralkodnék, másként állna a dolog.

— *Pécs város kapitánysága rendeletet* bocsájtott ki, a melynek értelmében a város területén sebesen hajtott kocsik után 10 frtig terjedő birság fog megvétetni az illetőkön. Ideje is volt már egyszer az ily rendelet kiadatása, csakhogy azután irott malaszt ne legyen.

— *Az „Engel- (Czindery) kert“-ben* létező téli tekepálya holnap (vasárnap) nyittatik meg s ezentul minden nap délután 4-től 8 óráig a teke-társaság rendelkezésére bocsátatik. Meleg helyiségről étel- és italról gondoskodva van.

— *A pécsi kereskedelmi önképző kör* és betegsegélyző egylet saját pénztára javára folyó évi december 14-én a Scholcz féle teremben tombolával összekötött táncestélyt rendez, mire pártolóit külön meghivja.

— *A multkori — lapunkban is emlitett affaire* — oda vitte a dolgot, hogy Gungl karmester ott hagyta a zenekar karmesteri állását, és miután a városi zenekar fentartási költségeit nehéz beszerezni, ez alkalmat a zenekar igazgatósága arra használta fel, hogy egyszer mindenkorra a karmesteri állást eltörölte és helyette karigazgatói állást szervezett, mely azon okból, hogy e tisztet egyuttal a szerződött tagok egyike csekély tiszteletdijért viselni tartozik — sokkal előnyösebb tekintettel a zenekar fentartási költségeire. Ezen zeneigazgatói állásra Jaksch szemeltetett ki s a mint mi ismerjük Jaksch zene tehetségét — reméljük, meg is fog felelni a kivánalmaknak.

— *A pécsi jogacadémiai polgárság* által mult szombaton rendezett táncestély fényesen sikerült. A tiszta jövedelem a segélyegylet javára mintegy 30—40 frt. Ez estély jóval látogatottabb volt, mint az előbbi és kivévén azt, hogy holmi fényüzés és haszontalan pazar decoratio nem volt — akár bálnak is beillett volna. Városunk kedves hölgyei közül ott láttuk: Trober Teresi, Jeszenszky Etelka és Ilka, Zsolnay növérek, Hauer Juczika, Sey Dini, Müller Eugenia, Veszely Ida, Trepinyi növérek, Madarász Ilka, Visy Fanni, Brutschi növérek, Hoffmann Mariska stb. urhölgyeket. A rendezői jelvényeket Hauer Juczika, Sey Dini és Hoffmann Mariska urhölgyek voltak szivesek megkészíteni s ezért köszönetet szavaz nekik a pécsi jogacadémiai polgárság.

— *A mint értesülünk női dalárdánk* legközelebb életjelt fog magáról adni, és ismét kellemes szórakozást fog szerezni a pécsi közönségnek egy jótékony czélra rendezett előadás által. A gondosan tervezett programm szerint ugy a „Pécsi Dalárda“ mint a városi zenekar közre fog működni az előadásban. Szép sikert kivánunk előre is.

— *A „pécsi dalárda“ által ma, azaz* 1878. évi november hó 30-dikán a „hattyuterem“-ben tartandó III. alapszabályszerü dalestély műsora: 1. *„Mi riasztja föl a nagyart“* férfikar, magán-négyessel Hoffer Károlytól. 2. *„Fischerlied“* férfikar Raff J.-tól. 3. *Népdalok:* a) *„Jaj be habos szellő lovam“*, b) *„Félre gond búbánat“*, c) *„Nekem olyan asszony kell“* négyes férfi hangra átirta Wachauer Károly. 4. *„Hajósok dala“* férfikar, tenor sóloval, zongora kiséret mellett Storch Antaltól. 5. *„Backfischchen“* hum. férfikar, zongora kiséretttel Kremser K.-tól. 6. *„Üdvözlet a hazatérő harczosokhoz“* férfi- és zenekarra szerzé és az 52. sz. cs. kir. gyalog-ezrednek ajálja Wachauer Károly. — A műsor közötti és a táncz-zenét a városi zenekar — Jaksch karigazgató ur vezetése alatt — fogja játszani. A „Pécsi Dalárda“ t. cz. pártoló tagjai fölkéretnek, miszerint belépti jegyeiket szombaton, azaz a dalestély napján délelőtti 10—12 óra, délután 3—6 óra között, az egylet helyiségében átvenni sziveskedjenek. Belépti dij nem tagok részére személyenkint 1 frt 50 kr. Kezdete 8 órakor.

— *A héten lefolyt pécsi vásár* általán véve sikerültnek mondható. A baromvásárt illetőleg sokkal kevesebb volt a kinálat, semhogy fedezte volna a keresletet, és csak a hizott sertés hajtatott oly nagy számmal a vásárra, hogy az ára igen mérsékelt volt. Egyébként iparosaink sem panaszkodhatnak s különösen a ruhaneműek oly nagy keletnek őrvendtek, mikép számos vidéki iparos még a hét lefolyta előtt eladva áruit, haza utazott s az otthon levőket nogatta, hogy készletben levő áruikkal Pécsre ránduljanak. Sokan meg is tették, — de nem is bánták meg.

— *A helybeli szinház derék igazgatója* nem kimél semmi áldozatot, csakhogy műpártoló közönségünk igényeit és kegyét megnyerhesse. Alig szerezte meg nagy áldozatok árán az „Ellenálhatatlan“ czimü legujabb vigjátékot, már is a „Fourchambault család“ jeles szinmüvet szerezte meg nem csekély pénzbeli áldozat mellett. Csak azután a közönség is pártfogolná úgy a miként azt megérdemli.

— *Jövő kedden leszen az első jutalomjáték.* Az itt működő szintársulat egyik kiváló tagjának Breznaynak, kit a közönség is általánosan kedvel — kedden lesz jutalomjátéka. Az előadandó darab „Szép Mikhál.“ Előre is figyelmeztetjük erre a közönséget, hogy azután kedvenczét tömeges megjelenés által lepje meg.

— *Öngyilkosságok. Folyó hó 25-i én* éjjel Szokoly Imre bezdáni születésü honvédőrmester a 68-ik honvéd-zászlóaljból főbe lőtte magát. Az öngyilkosság okául azt emlegetik, hogy nevezett őrmestert, ki már a második capitulatiot szolgálja, a katonaságtól bizonyos okok miatt el akarták bocsájtani. Az öngyilkos előbb phosphor oldattal akarta magát kivégezni, de a bevett mennyiség nem tette meg a kivánt hatást. Szokoly az öngyilkosságot őrnagyának a Mayer házban levő irodájában vitte véghez és pedig egy éles töltéssel ellátott Werndl fegyverrel. A lövést a szájába tette a szerencsétlen, melynek következtében a feje számtalan darabokra oszlott és ezen állapotban találták meg. — Szerdán reggel egy tiszöghi asztalos legény lett ismét öngyilkossá. Fejét a vasuti sinre tette s igy a vonat által a fej testétől elválasztatott.

— *Dr. Dárday Sándor a mohácsi* választó kerület képviselője is belekerült, daczára annak, hogy fenhangon hirdette a választás előtt, mikép „független“ szabadelvü — a mamelukok albumába. Jól eltalált arczképét a „Bolond Istok“ vasárnapi száma hozza tök ász keretben.

— *Siklósról értesit levelezőnk, hogy a* héten tartott országos vásár ott is igen élénk volt. Szarvasmarha, ló kevés kinálkozott és olcsó ár mellett kevés vevő mutatkozott. Oka bizonyára a pécsi vásárban keresendő. A ruhaneműek ott is örvendetes kelendőségnek örvendtek.

— *Nagy vasuti szerencsétlenség történt* f. hó 26-án éjjel Rákoson mely annál kinosabb hatást fog kelteni, mert Boszniából hazatérő tartalékosok estek a szerencsétlenség áldozatául. Este 8 órakor az osztrák államvasuttal az okkupáló hadseregtől 140 Nagy (előb Wasa) 60. gyalogezredbeli tartalékos érkezett a fővárosba. Az Eger-vidéki fiukat a katonai hatóság azonnal a magyar királyi államvasutak indóházába küldötte, hogy még azon este a 11-óra 40 perczkor induló vegyes vonattal Egerbe mehessenek. A tartalékosok a vonat hat első kocsijába helyeztettek el. A vonat a rendes időben megindult s akadálytalanul érkezett a rákosi állomásra. Itt egy teher vonat állt. Schmidt Venczel ottani váltóőr azonban rosszul állitotta föl a váltót s igy a vegyes vonat nekiment a tehervonatnak és pedig oly erővel, hogy a vegyes-vonat hat első kocsija, melyben a tartalékosok ültek, a szó valódi értelmében darabokra tört. A szerencsétlenségben még az a szerencse történt, hogy az összeütközés csak számos sebesülést, de halálesetet egyet sem okozott. A sebesültek száma, mint értesülünk, tizenkilencz. Tiz sulyos sebesültet azonnal a Rókuskorházba, a könnyü sebesülteket a helyőrségi korházba szállitották.

— *Az okkupáció költségei, a közös* kormánynak előterjesztése szerint, a már megszavazott 60 millión felül október végéig 21,720.000 frt. tettek, november és deczember hónapokban pedig 20 millióra rugnak, ugy hogy összesen ez évre kerek százkét milliót tesznek. A jövő év szükséglet 33 560.000 frtban van előirányozva.

— *A dálya-bródi vasutvonal elkészült* s vele számtalan akadály daczára 19-én este zuhogó esőben létrehozatott a vasuti összeköttetés Dálya és Bród közt. A távirdai öszeköttetés is átadatott a forgalomnak. A rendőri bejárás alatti vaspálya tökéletesen járható s a közlekedés akadálytalanul eszközölhető. — Még csak azt emlitjük meg, hogy a vasut kiépitésével hazai vállalkozóknak teljesen sikerült az, a mi eddig unikum a vasutépités terén, hogy ugyanis egy tizenhat mértföldnyire terjedő vaspálya 75 munkanap alatt elkészüljön. Ezen pályát kizárólag magyar mérnökök épitették.

— *Az orosz hadsereg veszteségei.* A múlt orosz-török háborúban az összes orosz hadsereg 610 ezer emberre rugott. E seregből 800 tisztet és 58000 embert sebesülten s 150 tisztet 62000 embert betegen szállitottak vissza Oroszországba. Meghalt Romániában 3100, Bulgáriában 99,000 és pedig 80000 a csatában és sebje következtében, mig 19000 úgy fagyott meg. Az összes veszteség halotakban 131 ezerre rúg, de a haza szállitottak közől is meghalt 42 ezer, úgy hogy a háború 172 ezer ember életét vitte el. Aztán mondja valaki, hogy a török nem képes a munkára! Ennyit nem egy ham r kaszál le egy nemzet.

— *Vasut mentébeni partomlás és elöntés* most mindennapi dolog. A Zákány és M. Keresztúri állomások közt akkora földcsuszások vannak, hogy több napi munkát igényelt helyreállitások. A kiöntés is több ponton fenyegeti a Dráva melléki vonalt. Fentebbi esetnek tulajdonitható, hogy 22 és 23-án délben a posták kimaradtak Bécs és B. Pest felől, miután az emlitett ponton a vasuti közlekedés lehetetlen levén — a csomagokat ugy hordták át nagy vesződséggel a meglehetős távolságon. A Dráva még dagad, jeléül hogy Stájerban, s a felső vidékeken is nagy esőzések voltak. Gráczból irják hogy az esőzések ott is hetek óta tartanak. Többször már havaseső is volt az idén Stájerban, a magasabb hegyeket pedig hó fedi november elejétől fogva.

— *Különös bosszu. Épen indult a* vonat Párisból Versaillesba, Egy ur száll föl egyik első osztályu kocsiba, szájában égő szivarral. Midőn beül, meglátja, hogy nő is van a koupéban, s épen el akarja dobni szivarját — mint jó nevelésü emberhez illik — midőn az asszony rárivall: „Uram nem tudja ön, hogy nem illik szivarozni oly kocsiban, hol nő is van?“ — „Bocsánat asszonyom, felel az utazó, ép el akartam vetni szivarom, mielőtt megszólitott; egyébiránt nem alkalmatlankodom önnek, mond, s ezzel egy III. osztályu kocsiba ül, hol kényelmesen szivta havanna szivarját. Mellette egy országos lump, rongyos férfi ült, a kin szörnyen érzett a foghagyma szaga. — „Barátom, utaztál-e te már első oszt. kocsiban? — Soha? — Nos, itt egy első osztályu jegy, jer és ülj bele abba a koupéba ott ni!“ Ugy is lett. A vonat indult és a kényes nőnek Páristól Versaillesig kellett szagolni a foghagymát.

A magyar kisbirtokosok „Országos Földhitelegyesülete“ ügyében a kormány részéről kiküldött vegyes bizottság meg tartotta első ülését. A vegyes bizottság azon törvényjavaslati tervezetet tárgyalja mely a létesitendő „Országos Földhitelegyesület“ kormányilag megajánlott kiváltságait és alapszabályainak a fennálló kereskedelmi törvénytől való eltérését tartalmazza. E javaslat a létesitő bizottság felhivására, mely ennek szerkesztésével a kormány által megbizatott dr. Apáthy István, egyetemi tanár és országos képviselő tollából került ki.

— *Karlsbadból hazakerült beteg irja:* Karlsbadban az izraeliták minden évben betegségi csoportokba szoktak összeállani, a szerint, a mint egyik vagy másik, májára, lépjére, epére, veséjére stb. szenved; ha például tizen májdaganatban szenvednak, egy közülük elmegy az orvoshoz, ez megfizet az orvosnak a maga személyeért és a többi kilencz ez egynek megfizeti a maga részét; ilyen formán valamennyi annak egy tizedeért kapja a tanácsot, a miért a keresztény 10 tizedet kénytelen fizetni. Az egymaga zsidó az orvosi rendeletet közli valamennyivel. Igy segit Izrael fia mindenütt magán, ahol fizetni kell.

— *Jó tettért jót ne várj. Egy párisi* festő éjfélután két órakor haza felé tart. Az utczán megszólitja egy ur: „Pardon, uram, tud ön fütyülni?“ — „O igen“ — válaszolja mosolyogva a festő — „tudok fütyülni de nem valami nagy művészettel.“ — Akkor — nagy — szives — séget — tehetne — nekem. Itt la — kom a má — sodik emeleten, de ha későn jövök haza — akkor fütyülök — fütyülöm a rózsa-keringőt — és feleségem ledobja — a kulcsot. Ma azonban, egy valamivel — több — et ittam, mint elbirok — nem bir a nyelvem — nem tudok fütyülni — ni.“ — „O kérem szivesen, elfütyülöm én a rózsa-keringőt.“ A festő az ablak alá lépett, és elkezdte fütyülni a keringőt. Mindjárt az első taktusok után nyilott egy ablak és a festő nyaka közé egy tál viz zuhant. Egyidejüleg felhangzott egy rikácsoló női hang: „Nesze te lump hát ilyenkor kell haza jönni.“

— *Egy hires rabló elfogattatása.* Bertát, a hirhedt somogyi kanászt, e hó 12-én Tolnamegyében a récsi pusztán elfogták. Berta már régóta garázdálkodik Somogyban és a szomszédmegyékben. Igy a mágocspuszta-kapolyi utban eső madarasi lejtőn a mágocsi vásárról hazatérő kereskedőket és iparosokat nemrég két fegyveres utonálló kirabolta; a tettesek Berta János iregi és Csöndes György nagyberényi kanászok voltak, kik több rendbeli sertéslopás miatt Veszprém és Tolna vármegyék által üldöztetvén, most mint fegyveres csavargók és utonálló rablók rémitgették ama vidék egyrészét, különösen garázdálkodtak a korcsmákban Megyeren és Pusztadarányban, ez utóbbi helyen nemrég a korcsmából távozni akaró egyik békés polgárt baltával meg is sebezték. A somogyi alispán a zsiványok kézrekeritőjének 20—20 frtnyi jutalomdijat tüzött ki, minek csakhamar meg is lett eredménye.

— *Amit nem jó a papának tudni. Hát* mondsza csak kis leányom, mit tanultál ma az iskolában?“ — „Tanultam valamit, de azt nem jó a papának tudni!“ Ugyan? hát ti olyat is tanultok amit nem jó nekem tudni!“ Bizony, mert a tanitó ur azt mondá, hogy nem jó ám a papának megmondani azt, mikor a mama magán órát veszen nála!“ Megtörtént.

— *Még olvasni is borzasztó. Egy olasz* paraszt Bologna közelében nyomára jött neje hűtlenségének. S hogy erről meggyőződést szerezhessen, elutazást szinlett. — Azonban a helyett, hogy elutazott volna, neje ágya alá lopózkodott, s midőn éjjel neje lefeküdt s a csábitó megjelent, egy csomó lőporba, melyet a férj az ágy alatt helyezett el — bele lőtt. Iszonyu robbanással repült a levegőbe a hűtlen nő és szeretője s mindkettő darabokra lett szaggadva. Maga a boszuálló férj is sulyosan megsebesült.

— *Szeget szeggel. Egy önkénytes a* Schmerling ezredből nem vette észre a mellette elhaladó altisztet s nem szalutált neki. A hetyke káplár „haptachtot“ kiált s ráparancsol az önkénytesre, hogy egymásután százszor szalutáljon neki. Az önkénytes csak kapkod a sapkája mellé, de egyszer bátorságot vesz s ilyképen szól a káplárhoz: „A közlegény köteles felebbvalójának salutálni, de ez megint köteles ezt viszonozni; én már huszonegyszer szalutáltam, már most viszonozza ezt káplár ur ugyanannyiszor.“ Az altiszt dörmögve hagyta ott az önkénytest az utczasarkon.

— *Hogy alkuszik a czigány. Verc*kedés miatt pénzbirságra itélt egy czigányt a kapitány. A more égre-földre esküdözött, hogy neki nincs pénze. „Ha nincs, hát pénz helyett levágatom a hosszu göndör hajadat“ — ijesztgette a hivatalnok. De már erre megijedt a czigány. Nagy rimánkodás közt el is kezdte, „csókolom kezétlábát a mélsóságos főkapitány urnak, ne tegye ezt a csúfot velem, meghozom a pénzt egy hét mulva, addig itt hagyom zálogba a — feleségemet.

— *Boszniából feleséget hozott. Temes*várra egy Cezarevits-ezredbeli tartalékos kovácslegény. Banyalukában érte a szomoru hir, hogy otthon hagyott felesége, két gyermekének anyja, meghalt. Esetleg ismeretséget kötött egy banyalukai nővel, ki aztán a háború viszontagságai közt hiven követte hazáig. A nő fiatal, szép és vagyonos.

— *Végzetes vadászat. Sextenben egy* apa 11 éves fiával vadászott. Egy völgy nyilásnál nyul ugrott elibük. Apám! apám! kiáltá az 8 lépésnyivel előbbre haladott fiu. Itt a nyul! Az apa fegyvert ragad s gyorsan felhuzta a kakast, de ez kisiklott ujjaiból, a lövés eldördült, és az egész töltény a szerencsétlen fiut feje jobb oldalán találta. A fiu szörnyet halt, saját édes apja által meglőve! A szegény szerencsétlen apa majdnem megőrült.

— *Ügyvédi praxis. Bécs egyik ügy*véde, a ki a bünügyekben mint védőügyvéd szokott szerepelni, a napokban harmadszor lett atya. Kollegái gratulálták neki a törvényszék csarnokában. „Midőn első gyermekem született — mondá ezeknek, — egy bukott kereskedőt védtem, a ki a keresztelési lakomára italokat küldött. Midőn a második gyermekemnek örültem, ugyan e kereskedő nagyobbik fiának védtem bukási ügyét — az szintén italokkal kedveskedett; most, hogy harmadszor lettem apa, ugyanazon kereskedő kissebbik fiát védem épen bukásért. Ez is küldött már egy nehány palack inni valót. — A nőm meg is kérdezte, hogy annak a kereskedőnek van-e nagy — családja?

A bál definitiója. Egy németországi bölcsész következő barbár módon bánik el a sok fiatal ember és fiatal hölgy ideáljával: „A bál nem egyéb, mint egy fényes, zajongó zürzavar, rendetlen mosolyok, felhevült ábrázatok, összepréselt lábak és-halcsontozott derekakkal. Kirakat, hová azon hölgyeket viszik, kik még nincsenek párta alatt, és hová azon hölgyek mennek, kik féltékenynyé akarják tenni imádóikat, nem is emlitve a már főkötő alatt lévő asszonyokat, kik férjeik szószegésétől nem irtóznak. — A bál továbbá zenei összevisszaság, melyben az első hölgy megmosolyogja az első feléje közeledőt, anélkül hogy akarná, majd otthagyja a faképnél, ha jobbra talál. — A bál azon hely, hol mindenki fárad és pihenni senki sem akar, mig végre bekövetkezik azon állapot, melybe az illető az utolsó muszka gőzfürdőben is könnyebb szerrel eljuthatott volna.“

— *A föld népsége a legujabb számi*tások szerént 1310 millió. Ebből Európára esik 313 millió, Amerikára 93, Ausztriliára 3 ½ millió, Áfrikára 120 millió ember. Afrika lakosságát csak hozzávetőleg lehetett kiszámitani. E lakosságból 413 millió keresztény. Felekezetre nézve: római katholikus 210 millió, protestáns 115 millió, 80 milió görög s 58 millió más keresztyén; 7 millió zsidó, 120 millió mohamedán, 770 millió pogány.

— **Rövid hirek.** *Bécs város* 1000 drb egy forintos ezüst pénzt osztott ki a Mollinary bakák közt. — *Váczon alul* egy hajó a Dunába sülyedt 19 ezer fej káposztával. — *Forton és Gambetta* párbajt vivtak és az előbbinek golyója csaknem surolta Gambetta arczát. — *Philipovits prágai* parancsnokká neveztetett és helyét Würtenberg hg foglalja el. — *Az orosz hadsereg* Rumelia és Bulgáriában 300.000 emberből és 800 ágyúból áll. — *Uj tó keletkezett* Bród mellett a száva áradása folytán s ezerhatszáz kocsit temetet el. — *Leo pápa* elfogadta a bibornokok és több főúr által egy öt nyelven megjelenő nagy politicai lapra benyujtott tervet s a szükséges pénzt is folyóvá tette. — *Dumas Sándor*, mint a „Közvélemény“ irja egy miskolczi szücscsel magyar subát készittett. — *Ernő koburgi* herczeg hosszabb időre szerződtette Sághi Balog Berta magyar czigány zenetársulatát. — *Rózsa Sándor* meghalt Szamosujvárott. — *Zomborban* a g. n. e. templomot Miskovich János volt g. n. e. tanitó kirabolta. A tolvaj nem elégedett meg a talált pénz, arany és ezüst nemüekkel, hanem egy 8000 frt. értékü drága kövekkel ékitett feszületet széttördelt, s a köveket magához vette. A rablót elfogták. *Znbovits Fedor* fedezte fel a spanyol összeesküvést a király ellen. — *Magdeburgi* régi könyv szerint Bismark magyar származású. — *Boszniából 50,000* muzulman készül kivándorolni. — *Egy kapitány* Györött egy 82 éves polgárt kardjával halálosan megsebesitett, — *A bécsi szt. Péter* templomban Rauscher bibornok sirjánál egy nő felmetszé ereit. — *A pozsonyi egyetem* érdekében Pozsonyból Eszterházy főispán vezetése alatt héttagu küldöttség fog ő felsége előtt megjelenni.

— **Zeneművekről.** A műipar minden időben képes oly czikket felmutatni, mely a közönség tetszését általanosan és gyorsan szerzi meg magának. Több mint tiz éve, hogy a játszó zeneművek ily tetszésnek örvendenek és e kedveltség még inkább fokozódik. Majdnem minden háztartásban tálálkozunk egy ily műipari czikkel, mely épen alkalmas arra, hogy úgy bennünket, valamint vendégeinket mulattassa és szórakozást szerezzen, elüzvén magány- és gondteljes pillanatainkban lehangoltságunkat. Nem ajálhatjuk tehát eléggé, hogy ily játékművet szerezzen magának mindenki s ehhez legjobb alkalom a közeledő karácsonyi ünnep. Nincs alkalmasabb valami, nincs tárgy, melylyel nagyobb örömet lehetne szerezni.

Az ily müvek beszerzése legnagyobb megelégedésre csak a Heller H. J. berni háznál eszközölhető, mely a legtökéletesebb ilynemü iparczikkeket szolgáltatja s e végből már az elismerő érmet is megnyerte. A Heller-féle müvek előnyösen megkülönböztethetők más ily müvektől, mert a dallamok a legügyesebben választvák és kitünő összhangjuk miatt kedveltek. Ismertető jelül minden mű a Firma-bélyegét viseli, mégis a megrendelések alkalmával legjobb egyenesen a berni házhoz fordulni. Dicsérőleg ki kell emelnünk az olyan vendéglősöket, kik vendégeik mulattatására ily zeneműveket megszereztek. A volt költséget — mint több oldalról meggyőződtünk — még egyik sem sajnálta s ajánljuk is a t. vendéglősöknek ily zeneművek beszerzését, miután a vendégek csakis oda gyülekeznek, hol ilynemü mulattatásban részesülnek, s igy ismételten ajánljuk azok mielőbbi beszerzését. Gazdag választékú képes árjegyzékek mindenkinek bérmentesen megküldetnek. ☞ Mint értesülünk, ilynemü játékművek a házalók altal mint Heller-félék kinaltatnak; ennek müvein azonban mindenütt rajta van a név, minden egyéb mű idegen, ha mindjárt kézirással vannak ellatva. Legjobb egyenest a készitőhöz fordulni Bernben.

Szinészet.

Mult szombati referádánkban rámutattunk a szerepkiosztás hiányaira, de ezeket ismét feltaláltuk az „Angot“-ban, Lecocq közkedveltségü operettéjében. Bogyót ezuttal először láttuk nagyobb szabású operettében. Mint „Ange Pitou“ hangját igen előnyösen alkalmazta és dalai kitünően sikerültek. B. Kantay Teréz „L'ange“ szerepét játszta. Teljesen neki való szerep, meg is mutatta, hogy mit képes belőle csinálni, ezért ugyancsak aratta is az elismerést. Különösen jó volt a Clairettel előadott „duett,“ melyet a közönség élénk tetszéssel fogadott. Znojemszkyné mint Clairette megmutatta a duett alkalmával, hogy csak karban állná meg helyét előnyösen. Jobb a karban elsőnek, mint a primadonnák közt utolsónak lenni. Méltó társa volt Clairettnek Tolnay, mintha csak az Isten boronálta volna őket össze. Ugy látszik Tolnaynak nem igen van fogalma egy párisi fodrászról, pedig ha őszinte lett volna, tán Szegzárdy adhatott volna neki ebben órákat. Tolnay taval itt működő Szombatinak még árnyéka sem lehet Pomponet-ben. Szegzárdy mint Larivaudiere helyén volt és játékával megmutatta, hogy vannak szerepek, melyeknek ő valóban mestere. A karszemélyzet jól viselte magát. Közönség nem nagy számmal.

Vasárnap adták a „Vereshajú“-t szép számu közönség előtt. A szerepek ez alkalommal jó kezekben voltak s azért a darab előadása sikerült is. B. Kantay Teréz különösen jól volt hangolva. Játékában annyi eredetiség, dalaiban annyi kellem volt, hogy igazán gyönyörködtetett. Szegzárdy (Veréb Jankó) elemében volt. A hülye fiut oly pompás felfogással és kedélyesen játszta, mint ezt csak kivánni lehetett. Tőkési Emilia és Csókáné játéka szintén nyujtott élvezetet, mig Ajtainé Sári szolgáló szerepében hiven utánozta az életből vett eme grotesk alakot. A felvonás közt Peleki Karolin és Hyros Etel igazi bravourral tánczolták a magyar tánczot. Sürü taps volt érte méltó jutalmuk.

Hétfőn a „Csirkefogó“ hozatott szinre. A csirkefogó szinpadunkon még nem lett előadva s ezért a kiváncsiság nagy közönséget vonzott. A darab magában véve nem a legsikerültebbek közé tartozik, és ha mégis gyönyörködtet, ezt csakis annak köszönheti, hogy a szereplők megfeszitték minden igyekezetüket, fenntartani a darabot. Csóka igazgató a Csirkefogó szerepében egy fővárosi suhanczot tökéletesen, eredetileg egyénitett, — meglátszott játékán a gondos tanulmányozás eredménye. Csóka az életben keresi fel az alakot, melyet egyénitenie kell, a helyett, hogy egyedül, szabad phantasiája és más szinészek utánzása alapján alakitana, és ez igen helyesen van. Igy tőn Szegzárdy is, és mint Csikfi Marczi mintaképe volt az iparlovagnak, Znojemszkyné, Tolnay- és Veressel a közönség nem volt igen megelégedve. Znojemszkyné Csalán Viki szerepét ép úgy mint Clairettet mind játékával, mind énekével tönkre tette. Játékában folyton émelgős sentimentálismus uralkodik, silány éneke pedig mindinkább próbára teszi a közönség türelmét. Csodáljuk hogy férje — mint jeles karmester — mindezt észre nem veszi és nejét fellépni engedi. Egyébbként pedig jól tenné az igazgató, — ha megkimélné a közönséget Znojemszkyné felléptetésével, mert ezt a közönség érdeke határozottan kivánja. Veress (Vaskos kovács mester) nem tud különbséget tenni egy fővárosi és egy faluvégbeli kovácsmester között. A kezével való folytonos hadonázás elmaradhat s az öltözékre több figyelmet forditthatna. (Hogy minő tekintetben? — Azt elhallgatjuk.) Breznayné meglehetősen játszott. Ajtay megmutatta, hogy csekély terjedelmü szerepből is lehet valamit csinálni.

Kedden volt alkalmunk látni Csiky Gergelynek az academia által 400 drb. aranynyal jutalmazott vigjátékát az „Ellenállhatatlan“-t. A szinház daczára a bérlet szünetnek zsufolásig megtelt. Lapunk szük kerete nem engedi, hogy a darab meséjét ismertessük, de egyébként még a czim maga is enged arra önkénytelenül következtetni.

Ami az egyes szereplőket illeti legtöbb elismerést érdemelnek Vedress (Rodrigo) és Breznay (Diegó). Vedress e darabban oly elegansan és kitünően játszott, hogy azt kell hinnünk ebben kedvencz szerepére akadt. Breznay az indulatos gyámot élethüen adta. Tőkésy Emilia (Florinda) Nagyné (Coscolina) és Priellené (Elvira) csekély szerepüket is valóságos művészettel adták. Szegzárdy (Gil Peres) Ajtay (Dorido) és Vihary (Lamela) szintén igen jól alakitották és a darab sikerét nagyban mozditották elő. Az egész előadás egyébként igen összevágó volt.

Szerdán „Parlagi Jancsi“ népszinművet adták csekély közönség előtt. Már maga a darab igen mulattató s ha ehhez hozzátesszük, hogy a szereplők ugy játszottak, mintha csak pályaversenyt nyitottak volna — bizonyára kár volt elmulasztani. Bogyó Alajos kifogástalanul adta szerepét. Játéka a szokottnál jóval jobb volt és éneke valóban élvezetet nyujtott, de nem is volt fukar a közönség és kijutott neki a tapsból elég. Különösen az első népdalt. „Jaj be fényes csillag“ oly kellemes hanghordozással adta, hogy mi kételkedni kezdtünk abban valjon nem cserélték-e ki Bogyót. Tőkési Emilia igen rokonszenves alak volt, Ajtner Ilka pedig oly kedvesen játszott mintha szivből adta volna szerepét, csak a felső hangok tisztábbak volnának éneke ellen sem lenne ezuttal kifogásunk. Breznay a tösgyökeres Báródi Ferenczet megtestesülve adta vissza. Vedress, Vihari és Ajtai szép felfogással játszták szerepeiket.

Szini előadások sorozata.

F. hó 30-tól.

Szombat: Ellenállhatatlan és Borgia Lucretia dalmű nagy kettős áriája.
Vasárnap: Kintornás család. Tóth Ede népszinmüve.
Kedd: Breznay Geiza jutalmául Szép Mikhál.
Szerda: Egy magyar plébános és a Muszkavezető.
Csütörtök: Fatinicza.
Szombat: A magyar fiuk Boszniában. Legujabb látványos szinmű, a bosznia és herczegovinai hadjáratból.

IRODALOM.

≡ **Táborszky** és **Parsch** zeneműkereskedésében Budapesten megjelent: „Emblemes-Sinnbilder Walczer.“ Zongorára, szerzé ifj. Fahrbach Fülöp. — Ára 80 kr.

≡ **Jogász-naptár 1879-re.** Ezen naptár most a harmadik évfolyamba lép s mindinkább kedveltebbé és elterjedtebb lesz a jogász közönség körében, mely pártolás lehetővé tette árának leszállitását, noha tartalmának sokoldalusága mindinkább növekszik. — Szerkeszti Szántó József ügyvéd, kiadja Tettey Nándor és társa Budapesten, kihez postautalványnyal a megrendelések intézendők és pedig 1 frt 35 krral, vagy a finomabb kötésüre 1 frt 55 krral, mire a naptar bérmentve megküldetik.

≡ **„A magyar helyesirás elvei és szabályai“** ujabban átvizsgálta és kiadta a magyar tudományos Akademia. — Ára 10 kr. — Ezen felülbirált szabályokat az Akademia több évi tüzetes tanácskozás után utolsó összes ülésén fogadta el vezérfonalul, minek folytán a magyar helyesirás egyöntetűsége érdekében azokat minden a magyar irodalommal foglalkozónak, kiválóan pedig a tanári és tisztviselői karnak is kiváló figyelmébe ajánljuk.

GABONA ÁRAK

a f. é. nov. hó 23-án tartott hetivásáron.

	I. oszt.	II. oszt.	III. oszt.
Búza 100 klg.	ft. 7.20	ft. 6.80	ft. 6.30
Kétszeres „ „	„ 5.70	„ 5.50	„ —.—
Rozs „ „	„ 5.60	„ 5.30	„ —.—
Árpa „ „	„ 4.80	„ 4.40	„ —.—
Zab „ „	„ 5.50	„ 5.30	„ —.—
Kukoricza	„ 3.80	„ 3.60	„ —.—
Hajdina 100 klg.	ft. 0.00		
Széna „ „	„ 2.20		
Szalma „ „	„ 1.00		

NAGY FERENCZ
laptulajdonos.

HAKSCH EMIL felelős szerkesztő. KIS JÓZSEF Szerkesztő társ.

Hirdetések.

Kellemetlen szájszag és fogfájás ellen!

Schulhof Károly Robert

manchesteri lakós által feltalált

és osztrák császári és magyar királyi kizárólag. szabadalmat *nyert*

SOPIANA-SZÁJSZESZ

Hatása:

1. A Sopiana-szájszesz a száj- és orrüregnek (odvas avagy műfogak, dohányzás vagy bármi más okból eredő) minden büzét nyomtalanul eltávolítja.
2. Erősbiti a petyhüdt foghust és az ingó fogakat, az utóbbiaknak visszaadja természetes fehér színüket, meggátolja a fogkő képződését, védi a fogak zománczát és óv a fogfájás ellen.
3. A száj- és orrüreg mindennemü sülyos (skorbutikus) bantalmait gyógyitja, üditi és pirositja a foghust és edzi a nyakhártyákat.
4. A már létező fogfájást eltávolitja, ha a fájó fog és szomszéd fog húsa pár csepp, **vizzel nem elegyitett** szájszeszszel megnedvesittetik.
5. Diphteritis és más torokbajoknal igen sikeres gargarizáló szer. 250. (0—4)

Megrendelések elfogadtatnak: **Dr. Schulhof Adolf,** *orvos urnál és minden gyógyszertárban* **Pécsett.** *Weisz Ferencz úrnál* **Mohács,** *Petrász gyógyszerész úrnál* **Siklós.** *Heindlhofer Róbert, úrnál* **Zombor.**

Főnyeremény esetl. **375.000 márk.**

Szerencse-jelentés.

A nyereményekért **a kormány** kezeskedik.

Felhivás a Hamburgi kormány részéről biztositott

nagy pénz-lotteriából

eredő eredményekbeni résztvevésre, mely alkalommal

7 millió

790.000 birod. Mark

biztosan nyerendő.

Ezen czélszerüen szervezett pénz-lotterianak, tervszerüleg csak 82.500 sorsjegyre alapitott nyereményei következők: A legnagyobb nyeremény esetleg **375.000** birod. Mark, különleg **250.000** Márk,

nyer.	Márk	nyer.	Márk
1	125.000	3	1500
1	80.000	10	1200
1	60.000	502	1000
1	50.000	621	500
1	40.000	37	300
1	36.000	675	250
3	30.000	40	200
1	25.000	36	150
6	20.000	22850	138
6	15.000	10	135
1	12.000	1950	124
24	10.000	75	120
2	8.000	4	100
3	6.000	3450	94
31	5.000	3950	67
61	4.000	35	50
4	3.000	3950	40
304	2.000	3950	20

mely nyeremények néhány hó alatt 7 osztályban biztosan elválnak.

Az első nyeremény huzás hatóságilag állapittatott meg és arra

az egész eredeti sorsjegy ára csak frt. 3.40
a fél „ „ „ „ „ 1.70
a negyed „ „ „ „ „ —.85

A kormány részéről biztositott eredeti sorsjegyek (nem tiltott igérvények) a vételárnak bérmentesen, készpénzbeni vagy postautalvány utjáni beküldése mellett általam még a legtávolabbi vidékekre is beküldetnek

Minden megrendelő, az eredeti sorsjegygyel együtt egy a kormányczimmel ellátott jatszótervet ingyen, a huzás után pedig hivatalos nyereménykimutatást kap. 237 (3—5)

A nyeremények kifizetése általam közvetlen és szerény titkontartás mellett intéztetik el.

Megrendelések postautalvány mellett eszközölhetők.

Megrendelésekkel mindenki bizalommal fordulhat a közelebbi huzásig

f. é. dec. 10-ig

id. Hekscher Samu

bank- és váltóüzletéhez **Hamburgban**

†Bosznia és Herczegovina†

occupatiója folytán legjobb munkásaink mozgositattak és igy kénytelenek vagyunk

China

ezüst árú-gyárunkat

egészen beszüntetni és temérdek gyönyörü chinaczüst készitmény készletünkön sürgösen jóval az előállitási áron tuladni.

Részletes árjegyzéket kivánatra **bérmentve** küldünk.

Leszállitott árak:

	előbb	most
6 drb. kávéskanál	ft. 3.50	ft. 2.50
6 drb. evő kanál	„ 7.50	„ 2.80
6 drb. evő kés	„ 7.50	„ 2.80
6 drb. villa	„ 7.50	„ 2.80
1 drb. levesmerő kanál	„ 5.—	„ 2.30
1 drb. tejmerő kanál	„ 3.50	„ 1.50
1 drb. czukortartó	„ 14.—	„ 8.—
1 drb, vajtartó	„ 5.—	„ 2.—
1 pár gyertyatartó	„ 8.—	„ 3.—
6 drb. evőeszköz zsámoly	„ 5.—	„ 2.70
1 drb. czukorfogó	„ 2.50	„ 1.—
6 drb. gyümölcs kés	„ 6.—	„ 2.50
6 drb. gyümölcs villa	„ 6.—	„ 2.50
1 drb. sótartó		„ —.70

Legujabb gombgarniturák gépszerkeszettel 1 frt. Egy darab czigaretta dohánytartó 2 ft. Továbbá pompás tálczák, kave és theakannák, asztaldiszitmények. kargyertyatartók czukorszóró tojástartó, fogpiszkaló állvany, eczet és olaj garniturak és sok más czikk ugyancsak bámulatos olcsó áron.

Különösen figyelemre méltó:
6 drb. evő kanál, 6 drb kés, 6 drb. villa, 6 drb. kávéskanál mind a 24 drb. finom zarkában [Etui] 24 frt helyett csak 10 frt.

Ugyancsak brittanica ezüstből és mind a 24 drb. csinos zarkában [Etui] csak 7 frt.

Megrendelések utánvét mellett készséggel és lelkiismeretesen teljesittetnek.

PREIS E.

Bécs, Rothenthurmstrasse 29.

202 (12—9)

Gyermekek, örüljetek!

Ki gyermekeinek karácsonyra nagy örömet akar szerezni, vegye meg általanosan kedvelt

!! karácsonyi bazárunkat !!

a hallatlan olcsóságu áron: **Csak 4 ft 65 kr. o. é.** mely összegért a következő

87 darab legujabb franczia játékszert, mindenkoru fiuk és leányok számára kaphatja, és pedig:

1 **párisi variété-szinház,** nagyon mulatságos és szépen diszitve.
1 **varázs ládácska,** belsejében elfogott basával, ki megszökni akar.
1 **mikulás** különösen hatásos karácsonyi alak, egyuttal czukorka-tartó is.
25 **brilláns karácsonyfa-diszités** egészen ujszerüek.
1 **zongora,** szép és elegans, vagy 1 ujonnan feltalált **Metalophon,** melyen egészen fiatal gyermekek is a legszebb darabokat játszhatják.
1 **khinai,** gépezettel, mindig szorgalmatoskodva és nevetést előidézve.
25 **brilláns gyertyatartó,** a karácsonfára.
1 **japáni kioszk,** müdarab, belsejében mozgó és éneklő kolibrival.
1 **bohócz,** müvészi kivitelben, a legszebb mutatványokkal.
1 **erdei rém,** mely parancsszóra nyelvét öltögeti.
25 tarka **kivilágitási gyertyácska.**
1 **bábu a kocsiban,** elegansan öltözve, mely kocsikázás közben mozog, rángatózik és kiabál.
1 **ó-római koesi,** szerszámmal együtt.
2 **doboz** kitünő tartalommal, mindenkoru fiuk és leányok számára.

87 darab. Valamennyi itten felsorolt 87 darab eredeti franczia játéktárgy ára együtvéve **csupán 4 frt. 65 kr.**

CZIM: Preimer Depôt de Vienne,

Bécs, Heinrichshof, 8—9. raktár.

Vidéki megrendelések utanvét mellett pontosan eszközöltetnek. 256. (5—3)

(Magyar kiadás)

Férfigyöngeség

37ik Kiadás

Az önmegóvás

Laurentius tól

Tanácsadó férfiak számára minden korban, segély

Gyöngeségiállapotban stb.

Bizonyitékül, hogy e világhirü mü minden e szakban eddig megjelent könyvet felülhalad, elegendő lesz felemliteni, hogy Laurentius müve már is **6** idegennyelvi **forditásokban** megjelent s ennél fogva egyébb feldicsérésre nem zorul.

Az **eredeti kiadás Laurentius** tól **Lipcsében** egynyolcadretü 232 lapnyi kötetben 60 boncztani ábrákkal minden könyvkereskedésben de a szerzőnél is Leipzig, Sophienstrasse 7 B. megrendeltethetik. Ara 60 Kr. o. é.

Daube G. L. és társa

ajálják bécsi központi hirdetési irodájukat ugy a bécsinémet-valamint más egyéb bel- és külföldi (nagyvárosi) lapokban eszközlendő hirdetések iránt. A szolgálat pontos és olcsó: Nagyobb megbizások magas rabattal eszközöltetnek. Részletes ujság névsort, valamint a legczélszerübb hirdetési alakok, mintaivek melyekből a hirdetetni akaró meggyőződhetik, miként lehet olcsó és legjobban hirdetést eszközölni kivánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Ajáljuk egyuttal irodánkat egyéb falragaszok s hirdetési táblák felálitására a bel- és külföld bármely városában a melyről szintén ingyen és bérmentve küldünk részletes árjegyzéket.

245. (6—5)

Chinai thea

Gusmann és Mautner

thea és rum kereskedése Budapest, váczi- és zsibárús-utcza szögletén, ajánlja dúsan berendezett s direct importált

Chinai thea-raktárát,

$18^{77}/_{78}$-iki szedés:

Congo legfinom.	1 Ko	4 frtól	6-ig
Sanchang „	„ 6	„ 10	„
Orosz családi thea lgf.	„ 6	„ 8	„
Carav. vir. thea fekete	„ 10	„ 12	„
Pecco virág thea lgf.	„ 8	„ 12	„
Orosz cs. virág thea	„ 14	„ 20	„
Mandarin keverék	„ 6	„ —	„
Király	„ 8	„ —	„
Császár	„ 10	„ —	„
Caraván	„ 16	„ —	„
Angol	„ 20	„ —	„

Jamaika rum

direct hozatott legfinomabb árúk:

1 üveg á 1 liter	frt. 2.20	
1 „ á ½ „	„ 1.10	
1 „ á 0.3 „	„ —.60	
1 „ á 0.2 „	„ —.40	

Ananas rum:

1 üveg á 1 liter	frt. 3.—	
1 „ á ½ „	„ 1.50	
1 „ á 0.3 „	„ —.75	
1 „ á 0.2 „	„ —.50	

Angol fehér rum:

1 nagy üveg	frt. 2.—	
1 kis „	„ 1.—	

Brasiliai rum:

1 nagy üveg	frt. 1.—	
1 kis „	„ —.50	

Továbbá ajánljuk minden minőségi angol s belföldi *thea-kenyeret* s *kétszersültet. Franczia liqueureket, franczia és spanyol borokat és champagnereket* a legjobb czégektől, mint „L. Röderer," „Veur Cliquot" „Heidesik Monopol" „Pieper & Cie" stb.

Kivánatra a legnagyobb készséggel szolgálunk árjegyzékkel.

Próba-megrendelések a legkissebb mennyiségben s pontosan teljesittetnek. Posta és távirati megrendeléseknél elég ez egyszerü czim:

Gusmann és Mautner

273 (10—7) Budapest.

legfinomabb öreg 100 éves Jamaica rum 104 literes üveggel 5 frt. — kivalasztott legfinomabb Laszting Suachong thea eredeti ladaeskakban ½ Kilo tartalommal 4 frt. 75 kr

A 250.000 bir. márka

jutalomnyeremény f. é. nov. 12-iki húzáson — a hivatalos kimutatás szerént — ismét a mi szerencsés gyüjtődénkre esett és az érdekeltnek *(Ausztriában)* rögtön kifizettetett.

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

375,000 birod. márka vagy 218,750 frt.

főnyereményt nyerheti a **legujabban rendezett,** az állam által engedélyezett és garantirozott pénzsorsolásánál.

Az uj terv oly előnyösen van berendezve, hogy néhány hónap alatt 7 sorsolásánál **42600 nyeremény** játszatik ki, melyek közt van a **375,000** bir. márkás **vagy 218,750 frt.** főnyeremény nevezetesen pedig:

	bir. márka		bir. márka
1 nyerem.	**250,000**	1 nyer.	**12,000**
1 „	**125,000**	24 „	**10,000**
1 „	**80,000**	2 „	**8000**
1 „	**60,000**	31 „	**5,000**
1 „	**50,000**	61 „	**4,000**
1 „	**40,000**	304 „	**2,000**
1 „	**36,000**	502 „	**1,000**
1 „	**30,000**	621 „	**500**
1 „	**25,000**	675 „	**250**
6 „	**20,000**	22,850 „	**138**
6 „	**15,000**	stb. stb.	

Ezen, az állam által rendezett és garantirozott nagy sorsjáték huzása már **f. é. dec. hó 11. és 12-én** történik.

1 egész eredeti sorsjegy ára 6 márka vagy $3^1/_2$ frt, 1 fél 3 márka vagy $1^3/_4$ ft, 1 negyed $1^1/_3$ márka vagy 90 krajczár.

Minden megrendelés **az összeg beküldése vagy utánvét** mellett a legpontosabban eszközöltetik, s minden megrendelő megkapja az állam czimerével ellátott eredeti sorsjegyet.

Minden megrendelőnek a hivatalos játékterv ingyen küldetik meg, ugy szintén a huzás után azonnal a sorsolási lista.

A nyereménynek kifizetése **az állam garantiája** mellett azonnal történik vagy póstán való küldés által, vagy nagy összeköttetéseinknél fogva az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb városában velünk összeköttetésben álló bankházaknál.

Bankházunktól vett sorsjegyek mindig nagy szerencsének örvendtek, s igen **sok nyeremény közt többször a főnyereményt is tőlünk** vett sorsjegy nyerte, melyek az illető érdekelteknek közvetlen ki lettek fizetve.

Reméljük tehát, hogy ily **biztos alapon levő vállalatunk** tömeges részvétnek fog örvendeni. Szives megrendeléseket már a közeli huzás miatt minél előbb kérünk megtenni. 229. (7—7)

Kaufman és Simon

bank- és váltó-üzlete Hamburgban.

Mindennemü államkötvények, vasuti részvények és kölcsönsorsjegyek megvétetnek vagy eladatnak.

Hirdetmény.

A „Baranyamegyei takarék és hitelbank"

részvénytársaság alulirt igazgatósága részéről közzététetik, hogy a czimzett társulat által

folyó évi november 3-án

tartott

rendkivüli közgyülésen

a felosztás, és felszámolás jogérvényes határozattal kimondatott, ennek folytán a társasági hitelezők ezennel felhivatnak, hogy követeléseiket a jelen hirdetménynek harmadszori közzétételétől számitandó hat honap alatt érvényesitsék.

Kelt Pécsett, 1878. nov. 21-én.

A Baranyamegyei takarék- és hitelbank igazgatósága.

266. (3—1)

A pécsi kőszénbánya és gépgyár-részvénytársulat

1878. évi decz. 19-én d. e. 10 órakor

Pécsett, saját helyiségében

rendes közgyülést

tart, melyre a t. cz. részvényesek — figyelmeztetéssel az alapszabályok 25. §-ára — ezennel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Részvényátiratás.
3. Felügyelő bizottság jelentése a mérleg és számadás felett.
4. Netáni osztalék megállapitása.
5. Uj aknaépités eránt kiküldött bizottság jelentésére alapitott igazgatósági vélemény.
6. Prick Vinczének az első duna-gőzhajózási társulat részére fizetett kőszén után járó úgynevezett bérgaras visszatéritése eránti követelése.
7. Indítványok tárgyalása.

Kelt a pécsi kőszépbánya és gépgyár részvénytársulat igazgatósága részéről 1878 évi nov. 9-én tartott üléséből.

Kószits Szilárd,
társulati titkár.

259 (3—3)

10,634/1878. sz. 267. (1—1)

Hirdetmény.

Alolirott városi tanács részéről ezennel köhzirré tétetik, hogy miután a város közönsége tulajdonát képező mecseki kőbánya illetőleg kőtörési jog, ugy a zsupponparagi kőbánya haszonbérlete jövő 1879. évi március hó 1-én lejár — ezen két jog ez időtől kezdve külön három egymásután következő évre vagy is bezárólag 1882-ik évi február hó végéig ujabban zárt ajánlattal összekötött nyilvános árverezés utján kifog adatni.

Felhivatnak azért a vállalkozni szándékozók, hogy ez érdemben f. é. december hó 11-én reggeli 10 órakor a gazdasági hivatalban, városház II-ik emeletében tartandó nyilvános árverésre megfelelő 10% bánatpénzzel ellátva megjelenni szivesked-jenek, felhivatnak továbbá a zárt ajánlattevők, hogy erre vonatkozó ajánlatukat 10% bánatpénzzel ellátva f. é. december hó 10-én délutáni 5 óráig a polgármesteri hivatalban annál is inkább beadni el ne mulasszák, miután a később netán beérkező ajánlatok figyelmen kivül fognak hagyatni.

Végre tudomásra hozatik, hogy az erre vonatkozó feltételek f. é. december hó 1-től kezdve Lechner kiküldött tanácsnok urnál az árverezés napjáig mindig a hivatalos órákban bárki által betekinthetők lesznek.

Pécsett, 1878-ik évi november hó 23-án tartott tanácsülésből.

Pécs sz. kir. város tanácsa.

Zenélő játékok

melyek 1—200 darabot; diszmüves harang, dob, és harang játékkal; mennyei hangok, mandolin

Zenélő szelenczék

melyek 2—16 darabot játszanak; necaissere, szivarállvány, svájczi házacskák, fénykép albumok, iró eszközök, kesztyütartók, levélnyomók, szivarkészletek, dohány és gyufatartók, dolgozóasztalok, palaczkok, seres poharak, tárczák, székek stb. mindenik zenével ellátva. A legujabb e tekintetbeni gyártmányokat ajánlja

Heller J. H. Bern.

Heller-féle valódi gyártmányok nevemmel jegyezvék és csak egyenes megrendelésre kaphatók, képes árjegyzékek bérmentesen küldetnek.

Steiner Adolf

„István főherczeg" szállodája

Budapesten

ujjá alakitott szobái **70 kr-tól 2ft 60-kr ig**

Küldöttségeknél tetemes árleengedés. Hónapos szobák megegyezés szerint.

224. (12—7)

Keskeny útifű-mellczukorkák,

a tüdő és mellbajok, köhögés, fojtóköhögés, rekedtség és tüdőhurut biztos gyógyszerei.

A természet által a szenvedő emberiség javára teremtett meghegeszüthetlen keskeny útifű azon még eddig fel nem derített titkot foglalja magában, miszerint a gége és légcső rendszer gyulladt nyakhártyájára való azonnali gyors és enyhitő hatás gyakorlásával az illető beteg szervek gyógyulását minden tekintetben lehetőleg elősegíti.

Miután gyármányunknál a czukor és keskeny útifüből tiszta vegyületet kezeskedünk, különös figyelemre ajánljuk hatóságilag bejegyzett védjegyünket s. dob levő aláirásunkat, mert csak ezek igazoljak annak valódi-ságát.

Schmidt Victor & fiai,

cs. k. szabadal gyárosok Bécs, Wieden, Allee-gasse.

Raktár: Sipőcz István gyógyszerész, Lill János, Spitzer Sándor és Reeh Vilmos uraknál.

Hadi érmek

szalaggal együtt darabonkint 75 kr. Nagyobb megrendeléseknél megfelelő rabattal. Egyenruhanemüek valamint egyenruhák mindennemü válaszlékban olcsón kaphatók a **„Hadi érem"**-hez czimzett egyenruharaktárban **Bécsben Marlahilf-Strasse 22; Budapesten** pedig a **Károly kaszárnya** épületében.

253. (4—4)

Nyomatott Taizs Mihálynál Pécsett 1878.